

DIENOS KLAUSIMAI IR DARŠIS TAS

Pereitą savaitę Rhode Island steito pradiniose kongresiniuose rinkimuose republikonų kandidatas nugalėjo demokratų kandidatą. Šis įvykis labai padidino republikonų viltis. Jie tame žiūri gyventojų atšalimą nuo demokratų administracijos, ypač nuo taip vadinamo New Deal. Republikonai tiki, kad ir kitų steitų gyventojai pradės linkti prie jų partijos. Netolima ateitis parodys, kiek tos jų viltys realizuosis.

Percitą sekmadienį, rugpjūčio 11-tą, Šv. Petro parapijoje South Bostone įvyko Am. Liet. Katalikų Blaivininkų Seimas, kuris svarstė girtuoklystės žalingumą ir kovos priemones. Iki šiol lietuvių blaivininkų akcija buvo daugiau pripuolamo pobūdžio, dabar blaivybės darbuotojai pasiryžę sekti vyskupo Valančiaus pėdomis ir skelbti girtuoklystei nuolatinę ir griežtą kovą. Iš tikrųjų, girtuoklystė mūsų visuomeni daro dideles materiales, moralines ir dvasines žalias. Linkime blaivybės veikėjams geriausios kloties!

Čikagos Northwestern universiteto profesorius Keeler išrado naują instrumentą vadinamą "Lie detector" (melo detektorius), kurį dabar išmėgina praktikoje. Sako, tas detektorius parodo, kada asmuo teisybę sako, o kada jis meluoja. Jeigu taip yra, tai juo galės daugiausia pasinaudoti policija, kuriai prisiėina turėti reikalų su įvairiais nusikaltėliais ir dažnai sunku išgaut teisingus prisipažinimus.

Italijos-Etjopijos karo kompliktas gilinasi. Abi šalys rengi si prieš karo. Italijos laivai Afrikon gabeną tūkstančius kareivių, ginklus ir amuniciją. Etjopija, anot pranešimų, stengiasi sumobilizuoti ir paruošti karui 600,000 kariuomenę. Abi pusi rodo didelį karingumą.

Nors Vilniaus miestas beveik neturi prekybinių ryšių su Nepriklausoma Lietuva, tačiau lenkai ir žydai smarkiai pradėjo gaudyti litus. Senesniai Bunimavičiaus bankas paskelbė litų supirkinėjimą, o nuo šių metų pavasario Vilniaus birža kasdien skelbia ir lito kursą. Kalbama, kad okupuotos Lietuvos gyventojai — žydai didesnes pinigų sumas laiko litais.

Mielagėnų liet. skaityklos vedėji žmonai S. vietos policija užvedė teismo bylą už tai, esą ji buvo kažkada surėkusi vieton: niech žyje Polska! — niech žyje Litva! ir kad ji išmokinus 3 metų mergaitę didžiai Lenkijai pavojingą eilėraščių: "Aš žinau, man sakė ne sykį mamaitė, jog čia mūsų žemė ir aš lietuvaite."

Tokio, Japonija. — Rugpjūčio 12-tą leit. pulkininkas Aizowa kardu mirtinai užmušė japonų krašto apsaugos direktorių leit. generolą Tetsuzan Nagata. Aizową tuoj areštavo.

Šis įvykis japonų vyriausybės ir tautoje sukėlė didelį susijaudinimą. Apskritai, paskutiniiais laikais japonų armijos viršūnėse eina atkakli kova už vadovystę.

Lenkų spaudos pranešimu, mirusio maršalo Pilsudskio širdis ir jo motinos palaikai bus palaidoti Rasų kapuose. Jau dabar nupirtas didelis žemės sklypas, nuo kurio bus nugriauta net 8 mediniai namai. Mauzolejus, kuriame bus palaidota maršalo Pilsudskio širdis ir jo motinos palaikai, kaštuosias net 10,000,000 zlotų.

Lietuvių Darbininkų Sąjungos valdyba šaukia metinį seimą, kuris įvyks rugsėjo 23-24 dienomis Worcester, Mass.

GARSAS

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMO AMERIKOJE ORGANAS

73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa. Entered as Second Class Matter January 16, 1930, at Post Office at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1912

No. 33

KAINA 5 CENTAI

KETVIRTADIENIS, RUGPJŪČIO-AUG. 15, 1935

VOL.-METAI XIX

LENKAI TREMIA LIETUVIUS IŠ VILNIAUS KRAŠTO

Paskutiniu metu lenkai prieš Vilniaus krašto lietuvius griebėsi vėl naujo smurto.

Jie pradėjo žymesnius lietuvių veikėjus tremti iš jų gyvenamų vietų. Gi kai kuriems veikėjams lenkų valdžia liepia palikti Vilniaus kraštą ir išsikelti gyventi į lenkiškas ar gudiškas sodybas pačioje Lenkijoje. Nuo šių naujų lenkų persekiojimų daugiausia kenčia pademarinio gyventojai. Mat, lenkai nusistatė galutinai išnaikinti lietuvių ties demarkacijos linija, okupuotame krašte. Dėl to ten draudžiami lietuviški susirinkimai, vaidinimai, uždaromi lietuviškų draugijų skyriai, draudžiama dainuoti lietuviškas dainas ir tt.

Pernai lenkai panašaus smurto griebėsi prieš lietuvių kunigus lietuviškose parapijose. Tikram lietuviui veikėjui ir lietuviybės žadintojui, Daugėliško klebonui kun. Kuzminskui pernai lenkai neleido gyventi okup. Lietuvoje. Jis buvo priverstas iš pradžių išsikelti į Lenkiją, o šį pavasarį be jokių priežasčių ištrėmė į nepr. Lietuvą. Dabar tas pats laukia ir

Adučiškio kleboną kun. Krištaponą.

Dabar iš okupuoto Vilniaus krašto vėl ateina neramos žinios, kad Tverečiaus Šv. Kazimiero draugijos skyriaus pirmininkas Jeronimas Jurgelėnas ir jo brolis Romualdas gavo iš lenkų valdžios įsakymą, kad per savaitę laiko iš savo gyvenamos vietos išsikeltų už 30 kilometrų trejiems metams. Valdžios paliepime apie jų ištrėmimo priežastis nieko nežodžio nesakoma. Pažymėtina, jau anksčiau abu broliai Jurgelėnai lenkų buvo bausti ir už lietuvišką veikimą laikyti kalėjime. Manoma, kad šiuos abu lietuvių veikėjus įskundė lenkų šnipai. Tačiau, bendrai imant, lenkams daug nereikia: nekalti lietuviams visuomet auka.

Okupuoto Vilniaus krašto gyventojai lietuviams, norėdami apsaugoti nuo panašaus smurto, ieško teisybės lenkų teismuose. Tačiau ją labai sunku surasti, nes vargingi to krašto gyventojai teismams neturi pinigų, o be to, lenkų teismai ir taip yra smurto valdžios įrankiai.

DUNKEL IR SMITH PASMERKTOS

Chicago, Ill. — Rugpjūčio 8-tą teisėjas Cornelius J. Harrington pasmerkė Mrs. Blanche Dunkel, 44 m., ir Mrs. Evelyn Smith, 46 m., po 180 metų "gyvos mirties" kalėjimo.

Minėtos moteriškes susitarė ir nužudė Dunkel'ienės žentą kinietiškos kilmės Ervin Lang.

Liepos 9-tą netoli Hammond, Indiana, pelkėse, vaikai atrado Lango lavoną nuo kurio buvo atpauštos kojos. Įtarimas krito ant uošvės Mrs. Dunkel, kuri tardoma prisipažino prie kaltės.

Kuomet Lango žmona, o Dunkel'ienės dukterė mirė, žentas su uošve gyveno labai intymiuose santykiuose. Laikui bėgant Lang įsimylėjo į kitą jaunesnę merginą ir ketino ją vesti, tačiau santykių su Dunkel'iene vis nenutraukė. Dunkel'ienė jausdama, kad greitai laiku neteks savo meilužio, nutarė nei kitai jo neužleisti. Mėgino surast ir nusamdyti profesionalus žmogžudžius, bet tie neapsiėmė. Vėliau į pagalbą prisidėjo to paties namo gyventojas Mrs. Evelyn Smith, buvusi burlėskų šokėja. Jai už talką pradžioje \$500.00, bet sumokėjo tik šimtine.

Pasmaugę Lang, atpiovė jo kojas, kurias sudėję į skryniną ir nuvežė netoli Munston, Ind., išmetė, o kūną įdėję į maišą išvežė ir paliko pelkėse.

ORLAVIO NELAIMĖJ ŽUVO 7 ITALAI

Roma, Italija. — Rugpjūčio 8-tą gautas pranešimas apie didelę italų orlaivio nelaimę Aigipto dykumose.

Toje nelaimėje žuvo septyni italai, tarp kurių randasi viešųjų darbų ministeris Luigi Razza, 43 metų, ir garsus tyrinėtojas, Afrikos ir Etjopijos žinovas Raimondo Franchetti, 46 metų.

Mussolini ir jo bendradarbiai labai apgailestauja Luigi Razza, kuris fašistų partijoj vaidino svarbią rolę.

NUKOVĖ TREČIA POLICIJOS AFICIERI

Sacramento, California. — Rugpjūčio 11-tą gengsteriai nukovė policijos aficierį Erskine G. Fish. Tuo būdu kelių paskutinių savaitų laikotarpio nuo banditų kulkų krito trečias policijos aficieris.

Vietos gyventojai tokiu banditų veikimu labai sujudinti ir pasiryžę bile kurį sučiuptą banditą nulinčiuoti.

GALL-CURCI TURĖJO OPERACIJĄ

Chicago, Ill. — Rugpjūčio 10-tą garsi prima dona Amelita Galli-Curci perėjo gerklės operaciją. Išplovė gerklę jausgijū tumorą, kuris kenkė jos balsui.

Kitados Galli-Curci kaip dainininkė neturėjo sau lygios, bet dėl gerklės ligų jos balsas žymiai nukentėjo.

Sako, kad po sekmingos operacijos ji turės mokintis kontroliuoti savo balsą.

Springfield, Ohio. — Rugpjūčio 11-tą gatvekario nelaimėj žuvo šeši asmenys. Iš kitų 17 sužeistų kai kurie randasi kritišką padėtį.

APIE VISO PASAULIO LIETUVIŲ KONGRESĄ KAUNE

Šią savaitę Kaune vyksta Viso Pasaulio Lietuvių Kongresas. Į jį suvažiavo visų kontinentų lietuvių išsivijios atstovai.

Netrukus sužinosime, ką tas Kongresas svarstė, kokius sumanymus iškėlė ir kokius nutarimus padarė.

Rengėjai iš anksto buvo numatę ir pakvietę šiuos prelegentus su paskaitomis: Liet. atstovų Washingtonui pulk. P. Zadeikis — "Ekonominis užsienio lietuvių bendradarbiavimas su Lietuva"; prof. Z. Žemaitis — "Lietuvių Tautos paskirtis"; J. Šlapelį — "Lietuvių Tautos menas"; DULR pirmininką R. Skipitį — "Pasaulio Lietuvių Sąjaga"; prof. K. Pakštą — "Kolonizacijos klausimas"; doc. A. Raulinaitį (iš Rygos) —

"Užsienio lietuvių aspiracijos"; prof. kan. F. Kemėšį — "Užsienio lietuvių švietimas"; ir mokytoją E. Požerą (iš Brazilijos) — "Užsienio lietuvių jaunomenė."

Pirmosios žinios parodo, kad Kongreso prezidiumą daugumoje sudaro Amerikos Jungtinių Valstybių lietuvių delegatai, būtent: A. L. R. Katalikų Federacijos dvasios vadas prelatas M. Krusas iš Chicagos, LRKSA Prezidentas ir "Draugo" redaktorius L. Šimutis iš Chicagos, "Tėvynės" redaktorius S. E. Vitaitis iš New York, "Dirvos" redaktorius K. Karpavičius iš Cleveland, O., inž. Augustinavičius iš Chicagos, A. S. Trečiokas iš Newark, N. J., ir kiti.

AUSTRALIJOS LIETUVIAI

Tolimoj Australijoje Sydney mieste, iš kur laiškas Lietuvą pasiekia per 30 dienų, jau nuo 1929 metų gyvyje Lietuvių Draugija. Draugijai priklauso 26 nariai. Draugijos valdybą sudaro: Antanas Bauza pirmininkas, Jonas Vedrickas išdininkas ir Akseveras Skerys — sekretorius. Draugija turi savo knygyną ir gauna iš Lietuvos įvairių laikraščių.

Spėjama, kad pirmas lietuvis, kuris apsigyveno Australijoje Sydney mieste, buvo Jonas Micevičius. Jis čia atvyko šio šimtmečio pradžioje. Jonas Micevičius buvo kilęs iš Kalvarijos, jau dabar miręs. Vienas iš čianykščių lietuvių Jonas Žemantravičius kilęs iš Marijampolės, dabar gyvena Naujojoje Zelandijoje, kuris ir tenai gyvendamas palaiko su lietuviiais ryšius.

Idomu, kad kurį laiką lietuvių su lenkais išvien darbavosi, net lenkų armijai buvo rinkę aukų, bet dabar jau dirba kas sau.

Sydney lietuvių visuomet iškilmingai mini visas Lietuvos Valstybės šventes, o šiais metais vasario 16 dieną tyčia gražiai apvalkščiojo. Jaunutė lietuvaite 4 metų Irenutė Baužytė tautiškas rūbais pasipuošus išpūdingai deklamavo eiles — "Aš lietuvaite, darbšti mergaitė." Vietos Australijos spauda labai gražiai šį įvykį aprašė ir pastebėjo, kad pirmą kartą čia matė lietuvių tautiškus rūbus.

LRKSA PENKTOS APSKRITIES IŠVAŽIAVIMAS

SEKMADIENĮ, RUGSEJO 1-MA

NEWTON LAKE

Šis didelis išvažiavimas, kurį geras kelias, kaip iš Scrantų, taip pat ir iš Carbondale.

Rengėjai ir komisijs dirba, kad šis išvažiavimas palinksminčių ir duotų gerus išpūdžius visiems.

Rengėjai maloniai užkviečia visus lietuvius-lietuvaiteis į šį paskutinį didelį išvažiavimą, nes bus visokių įvairumų.

Tad, išanksto ruoškitės į 5-tos apskrities metinį išvažiavimą. Rengėjai

RADO NEGYVUS BROLIUKĄ IR SESUTĘ

Pittsburgh, Pa. — Rugpjūčio 8-tą atrado negyvus Robert Ague, 13 m., ir jo sesutė Betty, 11 m. Autoritetai mano, kad Robert žaisdamas revolveriu iš netyčių nušovė savo sesutę, po to iš nusiminimo pats nusišovė.

Vaikų motina tą dieną buvo išvykusi atkankyt savo uošvį, o patėvis Fred Ague, parėjęs pietų rado tragediją jau įvykusia. Mergaitės kūną, paplūkusį kraujuose, atrado gulintį virtuvėj ant grindų, o vaiko — jo paties miegamajam. Kaimynai sako, kad po pirmutinį šūvių vaikas išsisvalandans bėgiojęs apie namus, po to vėl girdėję šūvius.

GAISRAS KREISERY "QUINCY"

Quincy, Mass. — Rugpjūčio 7-tą gaisras, kurio atsiradimas nėra išaiškintas, smarkiai sugadino naują U. S. kreiserį "Quincy", 10,000 tonų talpos.

Laivą pastatė Bethlehem Shipbuilding korporacija, ir buvo paleistas į vandenį su didėlem ceremonijom. Vyriausybėi jis atsiėjo virš aštuonių milijonų dolerių.

Beaumont, Texas. — Rugpjūčio 11-tą du banditai nukovė policijos viršininką Johnnie Godwin, 31 m. amžiaus. Banditai sušūvė.

L. R. K. S. A. IR DARBININKŲ REIKALAI

LRKSA 5-TOS PA. APSKR. SUSIRINKIMAS

Svarbus susirinkimas bus laikomas rugpjūčio 18 dieną, 2:00 val. po pietų, Stungio svetainėj, Simpson, Pa.

Visos kuopos malonėkit atsiųsti savo delegatus, nes yra daug dalykų apsvarstyti.

Jonas Kvietkauskas, sekr.

30 VALANDŲ SAVAITĖS DARBO BILIŲ ATMETĖ

Washington, D. C. — Rugpjūčio 12-tą Senatas 61 balsu prieš 23 b. atmetė senatoriaus Black 30 valandų savaitės darbo bilių.

Tas bilius reikalavo įvest 30 val. savaitinį darbą visose šalies industrijose.

Bilius palaidotas po ilgų ir karštų debatų.

Brest, Prancūzija. — Rugpjūčio 7-tą tarp laivų statybos streikuojančių darbininkų ir policijos įvyko didelis susirėmimas. 7 asmenys užmušti, kelios dešimtys sužeisti. Darbininkai reikalauja didesnių algų.

SUSTREIKAVO WPA DARBININKAI

New York. — Percitą savaitę sustreikavo apie tūkstantis darbininkų samdomų federaliems darbams (WPA).

Prie streikierių prisidėjo dalis baltarankių darbininkų, kaip tai knygvėžiai, stenografistės, architektai, inžinieriai ir technikai.

Streiką New Yorko unijos paskelbė, kaip protestą prieš vyriausybės nusistatymą — nukirst federalės pašalpas tiems asmenims, kurie atsisako dirbt pašalpinus darbus.

Vyriausybės žmonės mano, kad šis streikas tuoj likviduosis. Tuo tarpu Darbo Federacijos vadai nori jį kuo plačiausia išplėsti ir iškovoti didesnes algas ir kitų sąlygų pagerinimą.

Pennsylvanijos steito autoritetai — darbo ir industrijos ir viešos instrukcijos departamentų oficialai — nustatė, kad remiantis nauju jaunamiečių darbo įstatymu, jaunamiečiai tarp 16 ir 18 metų amžiaus galės dirbti naktimis, tačiau ne daugiau 44 valandų į savaitę ir ne daugiau aštuonių valandų į dieną.

AUTO NELAIMĖJ ŽUVO 7 ŽMONĖS

Montreal, Canada. — Rugpjūčio 10-tą prie Brossard Junction automobilias nelaimėj žuvo septyni asmenys, tarp kurių du klierikai. Žuvo: Mr. and Mrs. Charles Talbot, Ovie Talbot ir Hypolite Talbot iš Waterville, Maine, Mrs. G. Genesse iš Magog, Quebec, broliukai Laurentin ir Maxmilian iš Maris vienuolyno, La Prairie.

KALNAS PALAIDOJO 63 GYVENTOJUS

Manila. — Rugpjūčio 10-tą Balongan kaime nuslinkęs kalnas mirtinai užslėgė 63 gyventojus, dešimt sužeistų. Katastrofa įvyko dėl didelių ir ilgų lietu, kurie kraštui padarė daug nuostolių.

POTVYNAI OHIO STEITE

Massillon, Ohio. — Rugpjūčio 7-tą dėl smarkių lietu labai pakilo Tuscarawas ir Muskigon upės. Keturi žmonės prigėrė, šimtai šeimynų turėjo apleist namus. Materialiai nuostoliai dideli.

Visame Vilniaus krašte siautė didelės audros su ledais, kurios sunaikino didelę dalį laukų derliaus. Bijoma, kad ir šiemet Vilniaus krašte neprasisidėtų toks žiaurus badas, koks buvo 1933-1934 metų žiemė.

LIETUVIŲ R. K. SUSIV. AM. OFICIALIS ORGANAS

GARSAS

Išleina Ketvirtadieniais Redaguoja M. Zujus

PRENUMERATOS KAINA:

Am. Jungt. Valst. metams \$2.00, pusei metų \$1.00; užsienio metams \$3.00. Skelbimų kainos sulig pareikalavimu.

LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA

OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS"

Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America.

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:

United States of America \$2.00, Foreign countries \$3.00. Single copy 5c. Advertising rates on application.

"GARSAS"

73 East South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa. PHONE: Wilkes-Barre 3-4711

KUNIGŲ VIENYBĖS, KATALIKŲ FEDERACIJOS VARGONINKŲ SEIMŲ IŠVAKARĖSE

Kitą savaitę Philadelphiajį i-vyksta Kunigų Vienybės, Katalikų Federacijos ir Vargoninkų Sąjungos metiniai seimai.

Suminėtos organizacijos Amerikos lietuvių gyvenime vaidina didesnę ir atsakingą rolę, nes jos vadovauja dvasiniam, tautiniam ir kultūriniam veikimui.

Šiais laikais daug kalbama, daug rašoma apie kovą su ištautėjimu. Ta kovą turi prasidėti naujuomenės. Neteksime jaunuomenės — neteksime pagrindo, ant kurio remiasi lietuvišties ateitis.

Kunigų Vienybė, Vargoninkai ir Katalikų Federacija praecy daug nuveikė lietuvišties palaikymui ir jos stiprinimui, jų laukia sunkūs ir atsakingi ateities darbai.

Katalikų vadai ir plačioji visuomenė, gerai suprasdami mokyklos reikšmę jaunuomenės auklėjime, dėję pastangų ir prisiteigę kelias dešimt pradžios lietuviškų parapijinių mokyklų ir kelias aukštesnes mokyklas. Jų vedimui reikėjo mokytojų, kurias paruošė lietuviškų seserų vienuolynai. Ateitis išrodė šviesi ir graži. Bet štai užėjus ekonominei depresijai ir ant šių lietuviškų židinių. Parapijų, kur gyvuoja lietuviškos mokyklos, klebonai ir

parapijiečiai lauko galvas, kaip tas brangias katalikystei ir lietuvištybei įstaigas išlaikyti. Seserų mokytojos rodė ir teberodo didžiausio pasiaukojimo. Jų materialis atlyginimas yra kuo menkesnis. Iš tikrųjų, tik nepaprastai jų pasiaukojimas jaunuomenės mokymui ir auklėjimui iki šiol daugiausia prisidėjo prie lietuviškų parapijinių mokyklų išlaikymo.

Ar nevertėtų, ypač Kunigų Vienybės seimui ir Katalikų Federacijos Kongresui paremti kun. J. Simonaičio sumanymą — įsteigti atitinkamą fondą lietuviškų parapijinių mokyklų palaikymui. Kaip iki šiol buvo daromi vajai įvairių kitų, ypač Lietuvos reikalų parėmimui, taip turėtų būti daromi vajai lietuviškų parapijinių mokyklų palaikymui, kur vietoj žmonių jau nepajėgia išlaikyti ir grėšia užsidaryti su slavais ir lietuviškos mokyklos, klebonai ir

parapijiečiai lauko galvas, kaip tas brangias katalikystei ir lietuvištybei įstaigas išlaikyti. Seserų mokytojos rodė ir teberodo didžiausio pasiaukojimo. Jų materialis atlyginimas yra kuo menkesnis. Iš tikrųjų, tik nepaprastai jų pasiaukojimas jaunuomenės mokymui ir auklėjimui iki šiol daugiausia prisidėjo prie lietuviškų parapijinių mokyklų išlaikymo.

Tai vienas opus katalikų visuomenės klausimas. O jų atsiras ir daugiau.

Kunigų Vienybės ir Vargoninkų seimams ir Katalikų Federacijos Kongresui linkime gausios atstovybės, gerų nutarimų ir sudvasinto veikimo tų nutarimų įvykdymui.

KONGRESAS GALUTINAI PRIĖMĖ SOCIALE SAUGUMO BILJŪ

Rugpiūčio 9-tą Kongresas, galutinai išlyginęs visus skirtumus, atsiradusius tarp Senato ir Atstovų Buto, priėmė Socialio Saugumo bilijū ir pavedė Prezidentui Rooseveltui jį vykdyti gyvenime.

Šį bilijū Kongresas svarstė virš septynių mėnesių ir dėl jo nemažai prisigindino kongresonai, partijų vadai ir spauda. Vieni jį karštai rėmė pramatydami jo naujingumą, kiti nurodinėjo, kad jį priėmus taksu mokojo našta da daugiau pasunkėsianti. Bilijū nuosirdžiai rėmė ir ragino praveisti pats Prezidentas Roosevelt ir štai jį pageidavimais išpildyti.

Šiuo Socialio Saugumo bilijū pasinaudavo milijonai bedarbių ir jų šeimynų; suvargę seneliai pe-

rėję 65 metus amžiaus, kurie gaus nuo 10 iki 85 dolerių į mėnesį, bile amžiaus neregiai (akli); našlės, našlaičiai ir apleisti vaikai.

Reikalingas lešas parūpins federalė vyriausybė ir steitai. Į metus bus reikalinga sukelti apie tris bilijonus dolerių.

Kitos šalys, kaip Anglija ir Vokietija, jau seniai turi panašius įstatymus ir socialio saugumo sistemas. Kol Amerikoje kiekvienas norintis ir galintis dirbti galėdavo gauti darbą, kol nebuvo tiek apleistų suvargusių žmonių, tol buvo galima be tokios sistemos apsieiti. Tačiau Prezidento Rooseveltto Administracija gerai suprato padėtį ir pasirūpino, kad nelaimingieji susilauktų atitinkamos globos.

APIE DAKTARO WILLARDO UŽŠALDYMO IR ATGAIVINIMO EKSPERIMENTUS

Dr. Ralph S. Willard, kuris iki šiol darė įvairius eksperimentus su šunimis, beždžionėmis ir kitais žvėriukais, juos užšaldydami ir mėgindamas vėl atgaivinti, nori padaryt eksperimentą su žmonėmis.

Atsirado ir kandidatas, kurs apsiima tokiam išmėginimui pasiaukoti. Tai Holywood'o filmu rašytojas Stephen Simkovič, 34 metų amžiaus. Dr. Willard mano jį užšaldyt, laikyt po 30 laipsnių žemiau zero, po to jį vėl atgaivint.

Dr. Willard mano, kad užšaldymo ir atgaivinimo priemonės bus gera kovoje su džiova ir vėžiu. Tačiau sveikatos ir teisingumo autoritetai į tokį eksperimentą žiūri visai kitaip. Jie ketina prieš tokių eksperimentų nepri-

leisti. Užšaldyt esą nesunku, bet su atgaivinimu tai jau kitas klausimas. Iš užšaldytų beždžionių, tiesa, vieną atgaivino, kita nudvėsė, o trečia da tebeguli šaldytuvė.

Idomu, kad Stephen Simkovič tėvas, Columbia universiteto ekonominės istorijos profesorius dr. Vladimir G. Simkovič, viešai paskelbė savo sutikimą, kad sūnus tokiam eksperimentui gali pasiaukoti.

Dr. Willard sako, kad jei jam uždraus tokį išmėginimą daryti Amerikos Jungtinėse Valstybėse, tai jis su savo prietaisais ir visu patyrimu persikraustys į Meksiką ar į Europą ir prirodysias, kad tai nėra koks fantastinis dalykas, bet logiškas metodas kovai su ligomis.

VOKIEČIAMS GRĖSIA NYKIMO PAVOJUS

Kitados daug rašyta apie prancūzų tautos nykimą. Pasirodo, vokiečiams tas pavojus yra didesnis. Savaitraštis "Mūsų Rytąjus" tuo klausimu paduoda tokių davinių:

"Buvo laikai, kada Vokietija tikėjosi užkariauti visą pasaulį. Tada nebuvo jokios propagandos ir jos nereikėjo.

"1850 m. Vokietija ir Prancūzija turėjo tiek gyventojų: po 36 milijonus. Iki 1914 m. Vokietija pasiekė 68 milijonus, o Prancūzija 40 ml.

"Po didžiojo karo įvyko Vokietijoje žymūs pasikeitimai, geriau sakant katastrofa, nes natūralinis prieauglis kasmet skandalingai irsi- irgi paskutiniu laiku priėjo į išsigimimo stadiją. 1000 gyventojų 1911 m. buvo 29 gimimai, o 1933 m. 14,7 gimimų. Reikia atminti, kad dabar visokiais būdais vedama propaganda, kad moterys gimdytų, bet šių dienų Vokietijos moteris, kaip sako Spengleris, — turi psichinius konfliktus vietoj vaikų. Ir nieko stebėtina, — Hitlerio politika nieko nedavė material, bet tuščių propagandos žodžių. Ekonominė padėtis pablogėjo, o tas šimtas vaikų daugiau veikia į prieauglį, negu propaganda, nors ji ir būtų taip gyva, taip planingai vedama, kaip moka trečio reicho propagandistai. 1933 m. Hitlerio eroj Vokietija davė mažiausią gimimų skaičių visam pasauly. Net Prancūzijoje gimė daugiau, t. y.: 17,3 1000 gyv., o Vokietijoje tik 14,7!

"Nacionalistai šiuo metu spėja įtikinti save ir visą pasaulį, kad jų rasė yra sveikčiausia, tik deja, statistika rodo, kaip tik atbulai. — Didžiausias natūralinis prieauglis yra Rytprūsioje ir Silezijoje, kur gyventojai maišyti su slavais ir lietuviškas — prūsais.

"Didieji Vokietijos miestai taip išsigimsta. 1876 m. Berlyne 1000 gyv. buvo 45,4 gimimai, o 1933 m. 8,1. Šiandien Berlyne yra mažiausia gimimų, negu kituose Europos miestuose. Dabar Berlyne daugiau miršta, negu gimsta. Jei vokiečiai išjuokdavo prancūzų dėl jų vadinas vieno 'vaiko sistemos', tai dabar pas juos viešpatauja 'nė vieno vaiko sistema...'

"1910 m. Vokietijoje buvo jaunimo mažiau 15 metų 22 milijonai, 1933 m. 16 milijonų."

PATARIA ATLANKYT OKUPOUŲ KRASŲ

"Mūsų Rytąjus" vienas iš vykstančių į Viso Pasaulio Lietuvių Kongresą Kaune pataria susidomėt lenkų okupuotų kraštų ir jį būtina atlankyt. Jis rašo:

"Kas vyksta iš tolimųjų kraštų savo tėvynės pasižiūrėti, turėtų būti jau iš namų pasirušęs atlankyti ir tikrąją Lietuvos sostinę — senelį Vilnių, lenkų okupaciją kenčiantį. Būti Kaune ir neužsukti Vilniūn būtų tikrai nedovanotina. Didžiajai daugumai kongreso dalyvių tai nesudarytu ypatingų kliūčių, nes jiems kaip svetimųjų valstybių piliečiams, įvažiuavimas Lenkijon nėra varžomas. Jei mes kovojam dėl Vilniaus, tai pasaulinio kongreso dalyviai turėtų šia proga pasinaudoti ir Vilniū pamatyti. Be to, reikia atminti, kad Vilniaus kraštas yra perdem lietuviškas, todėl turi būti užmegzti ryšiai ir su okupuoto krašto lietuviu.

O Vilniaus kraštas yra Lietuvos valstybės lopšys ir ilgaamžis centras. Senovės garbingų paminklų Vilniaus krašte yra daugiau, negu laisvojoje Lietuvoje. Vilnius, Trakai, Gardinas, Lyda, Krėvė — vis tai vardai, kurie kiekvienam lietuviui yra brangūs ir artimi. Ten yra visos didžiosios Lietuvos kunigaikštystės tradicijos. Ten mūsų didžiųjų kunigaikščių kapai. Todėl Vilniū ir okupuotą kraštą aplankyti, susipažinti su to krašto lietuviu ir jų gyvenimo sąlygomis yra būtinas reikalas."

URUGVAJIAUS LIETUVIAI

Urugvajaus sostinėje Montevideo lietuvių yra per 5000 ir provincijoj daugiau 1000.

Urugvajuje veikia šios žymesnės lietuvių organizacijos: Ūkininkų Sąjunga, Lietuvos Jaunimo Sąjunga, Tautininkų Sąjunga, Lietuvių Katalikų Draugija, Lietuvių Teatro Mėgėjų Draugija, Dainos ir Meno Draugija, V. V. Sąjungos skyrius, moterų "Birutės" draugija, sporto klubas "Ažuolas" ir kt. Montevideo lietuviu turi savo mokyklą, kurioj lankosi 70 mokinių.

LIETUVIAI AFRIKOS KARIUOMENĖJE

Yra nemažai lietuvių, kurie tarnauja Prancūzijos ir Ispanijos kolonijū kariuomenėje Afrikoje. Tokių nemažai yra lakūnų. Pask užs. spaudos jų keletas perėjo į Abisinijos kariuomenę. Tačiau nuostabu, kad atsirado ir Lietuvoje atsargos karių, kurie nori vykti į Abisiniją, tik, kaip girdėti, jiems leidimai nebūsią duoti.

APIE LIETUVIŲ KOLONIZACIJĄ BRAZILIJOS

Amerikos Jungtinėse Valstybėse stipriai suvaržius atvežtųjų Lietuvių daug kalbama ir rašoma apie naujas šalis savo išieiviams ir jų kolonizacijai. Dienraštis "Rytas" apie kolonizaciją Brazilijoje paduoda tokių žinių:

"Tik ką į Lietuvą atvykęs Brazilijos lietuvių pradžios mokyklos mokytojas p. Pažėra painformavo spaudą apie lietuvių gyvenimą Brazilijoje.

"P. Pažėra mano, kad pirmiausia reikia susitvarkyti su jau ten gyvenančiais lietuviu, kurie labai smarkiai nutautėja. Naujų atvežimas nesutvarkius esančiųjų būtų lietuvių tautos mažinimas. Būtinai reikia pakelti lietuvių materialinę būklę ir dvasinę kultūrą, steigti dirbtuves, ūkius ir tt.

"Daugelis Braziliją įsivaizduoja labai karštą, gvačių pilną kraštą, tačiau taip nėra. Brazilijos klimatas yra labai įvairus, daug kur europėjiskas. Žemė lietuviui taip pat įveikiama. Išsi žemės plotai dar neapgyventi. Be to, Brazilijos valdžia padeda tiems, kurie nori įsikurti ūkyje. Nedarytų jokių kliūčių ir lietuvių kolonizacijai. Tas ypač lengviau, kad Brazilijoje beveik neįveikiama krizė. Ten daugiau lietuvių yra apsirūpinę darbu ir tarnybojmis. Sanpauly yra daug lietuvių krautuvinku. Kiti jau turi savo ūkius. Tarp kitko, yra lietuvių, užimančių valdžias vietas. Yra net lietuvių policininkų sąjunga.

"Tad kolonizacija būtų galima, tik reikia geros organizacijos ir patikimų žmonių, kurie visuose rastų pasitikiėjimą."

PO NAUJIENRAŠČIUS BESIZVALGANT

Philadelphiajioje einantis Karpato rusų stačiatikių (pravoslavy) naujienraštis "Pravda," 59-tam numery rašo, kad galų gale, po keturių metų kovos tarp stačiatikių arabų ir graikų dvasiškijos, išrinktas taip vadinamas stačiatikių "visuotinis patriarkas," (tartum, katalikų popiežius). Jis anksčiau buvo Pajordanijos antvyskupu, vardu Timofejus Felmelisas.

Tas pats laikraštis pabrėžia ir tą, kad arabai mano užprotestuoti, kad jis vien tik dėka graikų intrygomis tapo tuo, kuo dabar yra; reikšias: jo išrinkimas buvo neteisėtas. Toliau pažymi, kad jis yra galva Rytų Bažnyčios, bet... bet vien tik iš vardo. Tad, ne veltui jį graikakatalikai, esantys vienybėje su Popiežium ir vadina vien tik dideliu nuliu.

SKAUTŲ SUSIRINKIMĄ ATSAUKĖ

Sostinėse Washingtono apielinėse pasireiškusi vaikų paralyžiaus epidemija privertė Prezidentą Roosevelt atsaukt naciona-lijū berniukų skautų susirinkimą.

Apie 35,000 skautų iš visų šalies kraštų buvo pasirengusių į tą nepaprastą suvažiavimą, kuris turėjo prasidēt rugpiūčio 21-mą, o užsibaigt rugpiūčio 30-tą.

Vaikų paralyžiaus epidemija siaučia keliuose steituose. Sveikatos autoritetai deda pastangų, kad tą bauriųjų ligą nuveikt.

Keturiolika metų atgal pats Prezidentas Roosevelt tapo šios ligos auka ir jis gerai supranta jos baisumą.

KĄ DR. A. M. RAČKUS ATVEŽĖ LIETUVON

Užsienio lietuvių kongreso metu Kaune bus suruošta paroda, vaizduojanti užsienio lietuvių gyvenimą. Toje parodoje žymią vietą užims Amerikos lietuvių veikėjo dr. Račkiaus eksponatai, kurių jis į Lietuvą atsivežė apie 50,000.

Dr. Račkus įvairių mokslinės vertės medžiagą rankioja jau keilolika metų. Per tą laiką jis senienų surinko didelę daugybę. Iš visų dr. Račkiaus atvežtų į Lietuvą daiktų, pirmoje eilėje yra paminėtini pinigų rinkiniai. Pinigų rinkinius turi visi muziejai, tačiau tokių rinkinių, kaip dr. Račkiaus, niekur nėra. Dr. Račkiaus rinkiniuose galima rasti beveik visus lietuviškus pinigus, buvusius apyvartoję net pačiais seniausiais laikais.

Kaip pinigų rinkiniai, taip pat yra įdomūs ir daiktai, vaizduojantys Amerikos lietuvių gyvenimą. Dr. Račkus atvežė keturiolika Amerikos lietuvių kaidais veikusiu draugijų vėliavų ir aštuonias Lietuvos kariuomenės uniformas. Tokios kariškios Amerikos lietuvių organizacijos buvo pradėtos steigti po 1910 m., sukakus 500 metų po Žalgirio mūšio. Draugijų nariai turėjo ginklus ir darė karišką mankštą, besiruošdami ginti Lietuvos laisvę.

Ypatingo dėmesio yra vertos dr. Račkiaus atvežtos senoviškos lietuvių vėliavos. Jungtinėse Amerikos Valstybėse vartotų pirmųjų lietuvių tautinių vėliavų būta mėlynos ir baltos spalvos su žirgu viduryje. Po 1916 m. Amerikos lietuviu vartojo vėliavas jau žalios, baltos ir raudonos spalvos. Geltonos, žalios ir raudonos spalvos vėliavas Amerikos lietuviu pradėjo vartoti nuo 1919 m., sužinoję, kad tokias vėliavas vartoja laisvojoje Lietuvoje.

Dokumentų, liečiančių nepriklausomybės atgavimą, dr. Račkiaus yra surinkęs didoką pluoštą. Jų tarpe yra visa eilė prašymų, protestų, įteiktų Jungtinių Amerikos Valstybių vyriausybei įvairių raštų ir tt.

Pagaliau dr. Račkus atvežė ir "Lituanikos I" seną motorą bei propelerį. Dariui ir Girėnui pasirušęs žygiui per Atlantą, senasis lėktuvo motoras ir propeleris buvo pakisti naujais. Yra nemažai daiktų, vaizduojančių pirmojo skridimo per Atlantą organizavimą, daug Dariaus ir Girėno daiktų ir tt.

Daugiausia tačiau dr. Račkus atgabeno medžiagos, liečiančios lietuvių gyvenimą Jungtinėse Amerikos Valstybėse.

Dr. Račkus visą tą medžiagos gausybę yra surinkęs savo pastangomis ir lėšomis. O lėšų šis šiam reikalui nėra gailėjęs. Daugumas daiktų yra tikros reikybės, kitur kur nebeužtikinkamos ir net pinigų jau nebeįkainuojamos.

Dr. Račkus, užsienio lietuvių parodai praslinkus, tikimasi, tuos turtus paaukos Vytauto Didžiojo muziejui. Tai bus pirmoji tos rūšies dovana Lietuvai.

KITATAUČIŲ MOKYKLoms PAŠALPOS

Lietuvos švietimo ministerija šiems metams privatinėms tautinių mažųjų aukštesniosioms mokykloms paskyrė pašalpų: žydų gimnazijai Kaune 20,000 litų, žydų realinei gimnazijai — 34,000 lt., žydų mergaičių Javne gimnazijai — 10,000 lit., Kauno žydų gimnazijai dėstomajai lietuvių kalba — 15,000 lt. (pernai duota tik 9,000 lt.), Marijampolės žydų gimnazijai — 8,000 lt., Panevėžio žydų gimnazijai — 15,000 lt., Raseinių ž. gimnazijai — 5,000 lt., Šiaulių ž. gimnazijai — 15,000 lt., Vilkaviškio žydų gimnazijai — 5,000 lt., Ukmergės žydų "Šviesos" gimnazijai — 6,500 lt. ir Kauno žydų aukštesniajai komercijos mokyklai 4,000 litų. Lenkų gimnazijai Panevėžyje 20,000 litų, vokiečių gimnazijai Kaune 15,000 litų ir Kauno mokytojų draugijos rusų gimnazijai 14,000 litų.

RUSIJOS REVOLIUCIJA

(Tęsinys)

Dar grįžtant prie Markso kapitalistinės pozicijos, noriu trumpai paaikinti. Kaip minėjau pirmiau, Marksas samprotavo, kad kapitalas, lyg tas plėšikas, viską atima nuo darbininko nieko jam neduodamas. Marksas aiškiai klvdomas savo tvirtinimuose aiškindamas ta prasme kapitalo veikimą tautų gyvenime.

Paimkime visiems gerai žinomą Fordo automobilių produkciją ir skaitlinėmis galima beveik apytikriai stambesnes kapitalo manipuliācijas nustatyti. Taip Fordo dirbtuvės per metus pagamina apie vieną milijoną forduku. Vidutinė forduko kaina Amerikoje išneša 650 dolerių, reiškia milijonas pagamintų forduku per metus duos 650 milijonų dol. apyvartos. Dabar Fordo dirbtuvėse, sulig statistinių žinių, dirba apie šimtas tūkstančių darbininkų, kurių vidutinis mokesnis per dieną išneša 7 dolerių. Žinoma, yra daug tokių paprastų darbininkų, kurie per dieną neuždirba septynių dolerių, bet visi inžinieriai ir patyrę mechanikai gauna daugiau per dieną, negu septynis dolerius. Tad Fordo darbininkai per metus gauna 210 milijonų dolerių algom.

Toliau, už kiekvieną parduotą forduką agentūra gauna po 20 nuosimčių. Tokių agentūrų Amerikoje yra labai daug, jose dirba tokie pat darbininkai, kaip ir dirbtuvėse, tik tas skirtumas, kad vieni turi mechanikų specialybę, kiti biznio specialybę. Tad agentūroms už parduotus fordukus per metus laiko tenka 130 milijonų dolerių.

Reiškia, dirbtuvių darbininkai ir agentai sykiu už fordukus gauna per metus 340 milijonų dolerių. Jeigu blogesniais metais nepagamina milijono forduku, tuomet jaučiama bedarbė, arba sako užėjo depresija.

Taipgi, kad pagaminus forduką reikalinga daug įvairios medžiagos: čia įeina plienas, skarda, stiklas, guma ir kiti dalykai; nekurie pagaminami Fordo dirbtuvėse, kitos dalys perkamos nuo pašalinųjų kompanijų. Tad per metus, kad pagaminus milijoną forduku, išleidžiama medžiagai apie 200 milijonų dolerių. Gryno pelno per metus Fordo kompanijai lieka apie 110 milijonų dolerių. Iš tų pinigų mokami di-

videndai šerinkams. Žinoma, Fordas turi daugiausia šerų, jam tenka daugiausia ir pelno. Likusieji pinigai naudojami įrengimui mašinerijoj dirbtuvėse ir apskritai palaikymui dirbtuvių gerame stovyje.

Cia remiantis skaitlinėmis atvaizdavau bendrą vaizdėlį, kaip kapitalas veikia tautų gyvenime. Kuomet kapitalas panaudojamas gerai gamybai, jis teikia pelną kamą pragyvenimą milijonams darbininkų, bet kuomet kapitalas sustingsta, dalinai atitraukia iš gamybos, tuomet milijonai žmonių netenka darbo, kenčia skurdą.

Kad darbininkai galėtų išsiderėti geresnes darbo sąlygas, privalo būti organizuotais. Amerika — tai kapitalistų ir turtuolių šalis, tad sulig Markso teorijos turėtų būti skurdžiausias kraštas, bet taip nėra. Amerikoje priskaitoma apie 25 milijoni automobilių, beveik kiekvienai šeimyna turi savo automobilį pasivažinėjimui. Jeigu darbininko šeimyna pajėgia nusipirkti automobilį, kaip liuksus, tai reiškia, kad kapitalas nestumia darbininko į skurdą, bet jam teikia gerą ir pilną šaltinį naudotis kultūros išdavomis.

Dabar palyginkime Lietuvos gyvenimą. Prieš karą iš Lietuvos kasmet emigruodavo apie 20 tūkstančių sveikų energingų darbininkų į svetimus kraštus darbo ieškoti. Tuo tarpu pačioje Lietuvoje įvairių darbų dirvonai laukia, kad kas dirbtų. Stoka kapitalo neduoda galimybes išplėsti pramonės šakų, kas duotų darbo tūkstantiams žmonių. Paminėsiu vos keletą. Turint kapitalą galima būtų Nemuno upę įkinkyti gaminti elektrą ir visus Lietuvos geležinkelius elektrifikuoti, kaimus ir miestelius apšviesti elektra. Reikalinga įsteigti konservų fabriku, kad Lietuvo žuvis ir vaisiai geriau galėtų pasiekti užsienius. Reikalinga yra patobulinti susisiekimą pravedant bent keletą tūkstančių kilometru naujų plentų.

Atgavus Lietuvos nepriklausomybę dedamos pastangos tuos trūkumus pašalinti ir kad davia darbo savo žmonėms, bet stoka kapitalo ir pasaulinė depresija trukdo įvykinti tuos sumanymus.

(Bus daugiau)

MŪSŲ TAUTOSAKOS REIKALAI

Liepos m. 22 d. švietimo ministerijoj įvyko pirmas Lietuvių tautosakos archyvo tarybos posėdis. Dalyvavo: I. e. pirm. p. dir. J. Elisonas, prof. M. Biržiška, mok. P. Būtėnas, kan. A. Sabaliauskas, muzikai Tallat-Kelpša ir St. Šimkus, taip pat archyvo vedėjas dr. J. Balys. Yra dar kvietimas vyr. asist. Ambrzevičius. Posėdį atidarė dir. dr. A. Juška, pasveikindamas tarybą p. Švietimo Ministerio vardu. Archyvo vedėjas referavo numatomą darbų planą, dėl kurio buvo plačiai išsitar-ta. Ypač buvo aptarta reikalas sistematingai rinkti tautosaką ir tinkamai instruktuoti rinkėjus. Prof. M. Biržiška, dabar ilgėsimiam laikui apsigyvenęs Vilniuje, pasižadėjo pasirūpinti tautosakos rinkimo organizavimu Vilniaus krašte. Daug kalbėta ir dėl rinkinių tvarkymo bei paruošimo naudojimui. Archyvu teks atlikti didelis organizacinis rinkimo ir techniškas tvarkymo darbas, kurio vaisiai viešumoje ne taip greit bus matomi, kuris tačiau reikia atlikti, norint mūsų tautos dvasios turtus ne tik išgelbėti nuo pražūties, bet ir juos paruošti moksliskam pažinimui. Tik atlikus šį darbą, mūsų tautosaką pasidarys tikrai prieinama ir mums patiems ir plačiam mokslo pasauliui. Tautosakos dalykai, ypač jos rinkimas yra visos tautos, visų lietuvių garbės reikalas ir

tik susilaukus gyvo visų susidomėjimo ir paramos, archyvu bus įmanoma atlikti jo sunkus uždavinys.

Mūsų liaudyje yra dar daug nesurinktos kūrybos, kuri labai greitai nyksta. Tautosakos archyvas ir taryba turi darbu plačią dirvą.

KUNIGŲ VIENYBĖS SEIMAS

Įvyks rugpiūčio 20-tą dieną, Philadelphia, Pa.

Prasidės 9-tą valandą šv. Kazimiero parapijos bažnyčioj, 324 Wharton St., iškilmingomis šv. Mišiomis, kurias atnaušas J. E. vyskupas T. Matulionis.

Gyvename begalo audringais laikais. Tikybinis ir tautinis indiferentizmas skatina mus sudaryti stipresnę, galingesnę Kunigų Vienybę. Tad į šį seimą kviečiame ne vien narius, bet ir nepriklausančius prie Kunigų Vienybės dvasiškius.

Gerb. kun. Emil. Paukštis yra paruošęs seimui labai rimtą aktualiais klausimais paskaitą.

Posėdžiams numatyta vieta — Adelphia viešbuty, tuoj po pamaldų.

Sumanymus bei įnešimus prašome išanksto siųsti Centro raštinkui kun. P. M. Jurui, 94 Bradford St., Lawrence, Mass.

Kun. J. Karalius, pirm. Kun. Pr. M. Juras, rašt.

IŠ PO MANO BALANOS

Rašo MORKUS

113.

Taip tati. Giacomo Meyerbeer, vienas iš žymiausių pasaulio muzikų, buvo vienas iš laimingiausių ir vienas iš nelaimingiausių genijų.

Laimingas! Nes kilo iš turtingų namų. Mirdamas giminaitis ir da daugiau jam turto paliko. Ne tik skurdas, bet ir nedeckliūs niekad jam galvos negrauzė. Ko ko, betgi ištekliūs visuomet su kaupu būta.

Nepaprastai mikliai pianą valdė. Ir da viena ypatybė, su kuria nevisi garsūs kompozitoriai gali pasigirti.

Antraip vertus, buvo labai nelaimingas. Žydas muzikas! Apie tokį jo tautiečiai ir po šiai dienai ne ką labai garsiai šneka. O tada! Jaučia savyje genijaus diegus, o netur kur jų padėti.

Jo padėtis daug kuo panašėjo ne vienam lietuviui, ką ne iš meilės, o tik iš reikalo neva palikiškai ar maskoliškai rašė ar dainavo.

Taip ir jis. Nuo savų atmetas, prie svetimų krypta. Kiek įmanydamas krikščionių pusėn links ta ir jiems ir jų giesmes ir dainas gieda ir dainuoja.

Ir kas patikėtų? Žydas Panelis švenčiausiais giesmės dėsto! nekaltant apie kitas giesmes, vien tik Bažnyčios labai atatinančias.

Žinoma, ne visuomet pataiko. Kai kur neparodo skirtumo tarpe Dievo Motinos ir paprastos mergelės, — tarpe vyskupo ir jo tarnų, — tarpe vienuolės ir kasdienės dukrelės, — tarpe bažnyčios ir svetainės.

Neturėdamas nei savo tikybos, nei savo tautos savai muzikai panaudoti, visą savo genijų dažniausiai vien klausytojų ausin taiko, neišgalėdamas jų širdžių gėlmės pasiekti.

Tverdamas muziką germanams, žiūri, kas jų ausi geriausiai atatinca. Nuvykęs Italijon, ištiria italų ausį. Ir paskui jon skambančias savo melodijas taiko. Gryžta Prancūzijon, daro taip pat.

Nekartą čielą glėbelį ištekliūs išaikvoja pirm, negu savo rūšies dalyką scenoj pastato ir klausytojus atsišaukia. Kitas to nedarytu. Betgi jam, begalinu noru ir ištvėrmės žmogui, toki sunkumai buvo tik mažmožis.

Ve dėl ko jo muzikoje, be gražaus skambėjimo, jokių kitų paslapčių ieškoti neapsimoka.

Lietuviui muzikos mylėtojiu žingeidu gal da ir tas, kad Meyerbeer labai dažinai Lietuvos pasienyje atsikliūdavo ir ne vieną tikrą lietuvišką posmą savo muzikon įpynė. Karaliaučius, Tilžė.

LRKSA. NARIŲ DEMESIUI

L. R. K. S. A. ŽENKLELIAI IR ŽIEDAI

Jei nori, kad mūsų brangi organizacija augtų nariais ir juose būtų fraternalizmo dvasia, tai geriausias būdas to atsiekti — nešiojant šios organizacijos ženklelius arba žiedus. Jei kuris narys dar neturi minėtų ženklelių, tai privalėtų įsigyti. Kainos yra sekamos:

LRKSA moteriškos sagutės \$1.50
LRKSA moteriškos spilkos 1.00
LRKSA vyriškos spilkos... 1.50
LRKSA vyriškos spilkos... 1.00
LRKSA žiedai 10 karatų... 7.50

Reikalaujami ženklelių ir žiedų kreipkitės į "GARSO" ADMINISTRACIJA, 73 E. South St., P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

Klaipėda, — labai jam artimos vietos buvo. Ir, kaip muzikas, juk ne ko kito ten, o tik muzikos ieškodamas užsukdavo.

Ir da vienas mažas dalykėlis, kurį Federacija gal malonėtų ir išgalėtų nors bent paviršiai pajudinti, tai, — didesnis susiklausymas liaudies ir vadų tarpe.

Federacija jau pamėgino kreipti liaudies dėmesį savų profesionalų labui. Pasekos matosi. Daugiau, negu pirmiau, liaudis, vietoje pas svetimus bėgioti, pas savus advokatus, gydytojus ir tam panašiai, traukia.

Net ir pramonėje tą pastebėti galima. Kas kart vis daugiau ir daugiau lietuvis pradeda užjausti lietuviui. Maisto ieško pas savą, rūbą perka pas savą, balsuoja už savą. Pradžia jau čia.

Ištautėjimo banga daugiausiai ir aršiausiai katalikų viršūnė — galvas plauja. Patiems vadams tenka nuo pačių aršiausių pamąsų — sutrų čiaudėti ir raivyti. Gi tuo tarpu tas pat dumas liaudį iš antros pusės siekia ir įkalba jai, kad jos vadai niekai, kad jų gerbti neapsimoka.

Liaudis už tokios minties vieno siūlo nusitvėrusi, nepaleidžia tol, kol visą kamuolį išvynioja. Kol išvynioja, pradeda baudyti ne vien vado, bet ir pati savęs. Gi ot priešas kai matai jau net du dalykų atsieki: pakerta vado įtaką, o liaudį į laukus iššaukia ir paskui po vieną savon pastogėn šaukia. Nevisados atšaukia visus, bet visados atšaukia kiek nors.

Štai ve graži proga Federacijai ne vien vadui, bet ir pačiai liaudžiai tikrai lietuviškai-katalikiškai pasidaruoti, tokių dalykų tikrą pradžią viešai išaiškinant. Jau čia ne vietinis klausimas, o tik viešas. Jei viešas, jį tik viešai ir išriši, jei da išrišti galima.

IŠMOK PLAUKTI

JOHN L. RICE, M. D.

Plaukimas yra vienas iš geriausių ir sveikiausių kūni tonikų. Patartina vaikus mokinti plaukti iš pat kūdikystės, sakysime, kuomet jie sulaukia trečius arba ketvirtus metus, ir kuomet syki jie išmoka plaukti, niekad nepamiršta. Jeigu nemoki plaukti, tai nors šią vasarą išsimokink. Beveik visose vietose randasi gerų mokytojų, kurie į trumpą laiką tave išmokins.

Žmogaus kiekvienas muskulas vartojamas plaukiant ir daug muskulų, kurie retai vartojami, šitaip sudrūtinami. Šis miklinimas pagreitina širdies veikimą ir verčia žmogų gliuav kėpuoti, taip pakelia cirkuliaciją ir vidurinį besijungimą.

Net ir geras plaukikas netur pasilikti vandeny ilgiau kaip 30 minutų. Daug geriau tik trumpam laikui pasilikti vandeny ir pasilsėti laiks nuo laiko.

Neik į vandenį po sunkių valgių, lauk nors dvi valandas po valgio, ir jeigu pavargęs, tai irgi neik į vandenį.

Maudantis nuovargis yra neišpaskaitai pavojingas. Jūroj maudymasis ir plaukimas yra labiau sujaudinantis, negu plaukimas kitokiam vandeny. Tas yra dėl druskos vandeny ir vilniu stiprumo.

Jeigu mokini vaiką plaukti, visų pirmiausia leisk žaisti negiliam vandeny, kol jis nežinos baimės. Tada pamokink, kaip vartoti rankas ir kojas. Vaiką vis laikyk rankose, kol pats gali save prižiūrėti. Niekad neskamb vaiką į vandenį, tas jį perdaug išgąsdina ir jis ant visados nenorės plaukti.

Neik į vandenį, kuomet įkaitęs — gali užpulti mėšlungis. Neperbrangink savo stiprumą. Jeigu vieną dieną kurį tolumą kelis kartus perplaukei, tai netikėk, kad tu tą kasdien gali daryti.

Neplauk kol pavargsti, nes tada plaukimas neturi jokios vertės.

Nebandyk plaukti skersai ežerą arba upę, arba nežinomose vietose, tas gali nelaimingai užsibaigti.

Vandeny neerzink draugus, kurie nemoka plaukti. Ypatinai neskite jaunesnius į vandenį. Net ir ekspertinis plaukikas gali prigerti, jeigu tik neprisilaiko prie sveiko proto ir saugumo paprastų taisyklių. FLIS

LIETUVOJE AUDINIŲ PRAMONĖ NUOLAT AUGA

Lietuvoje audinių pramonė yra dar gana jauna. Prieš kelio metų kaimuose ūkininkai patys sau rūbus gamindavo, o miestų gyventojai juos pirkdavo iš užsienių. Tačiau pamažu, drauge su kitomis pramonės šakomis, Lietuvoje pradėjo augti ir audinių pramonė. Aną kartą plačiau parašėme apie audinių didžiulį fabriką "Drobę", kurį įkūrė ir dabar sekmingai veda Amerikos lietuviai.

Paskutiniaisiais metais ši pramonės šaka sparčiai žingsniais žengia pirmyn. Jau dabar savais audiniais vilki didelė dalis Lietuvos gyventojų. Nuolatos auganti Lietuvos audinių pramonė nukonkuruoja užsienių audinius, kurie anksčiau čia turėjo gerą rinką. Tiesa, auganti fabriku audinių pramonė taip pat nukonkuruoja ir namų darbo audinius. Tik dėl to dabar Lietuvos kaimų gyventojai daugiau nešioja "krominius" drabužius. Tačiau "krominiai" beveik nebrangesni už namieji pagamintus.

Dar 1931 metais į Lietuvą iš kitų kraštų vilnionių audinių buvo įvežta už 14 milijonų litų. Gi 1934 metais jų įvežta tik už 3 milijonus litų. Tai rodo, kad Lietuvoje yra išaugusi audinių pramonė, kuri neleidžia į užsienius be reikalo išmesti tiek daug pinigų.

Audinių pramonė Lietuvoje dalinama į keturias sritis: vilnų audyklas, medvilnių audyklas, šilko audyklas ir linų audyklas. Dabar šių audyklių jau yra arti 20. Jose dirba apie 2,500 darbininkų. Vien tik "Drobėje" darbo turi apie 800 žmonių. Per metus audinių gamyba Lietuvoje siekia apie 22 milijonus litų. Žinoma, šiuo metu dar ne visos audinių pramonės šakos Lietuvoje yra išnaudotos. Dar galima, pradendant su nedeliu kapitalu, įsistiprinti audinių pramonėje ir dar kitose gamybos šakose.

IMIGRANTŲ PROBLEMAS

Sugrįžimas Išdeportuotų Ateivių

Klausimas: Ar ateivis, kuris syki buvo išdeportuotas iš Jung. Valstybių gali gauti imigracijos vizą ir ar jis vėl į šią šalį gali sugrįžti?

Atsakymas: Tas yra galimas daiktas, tik jeigu ateivis nepriklauso prie kriminališkos klasės ir jeigu buvo išdeportuotas dėl nelegališko atvykimo, arba dėl kitos priežasties, kuri jį nepašalina nuolata iš Jung. Valstybių. Išdeportuotas ateivis turi prašyti Darbo Sekretoriaus leidimo sugrįžti. Tokį leidimą greičiau išduos, jeigu tokis ateivis čionai paliko Amerikos piliečių žmoną, arba Amerikoj gimusių vaikų. Kad nors jis gali paduoti prašymą bile kada, bet sugrįžti gali tik po vienų metų po dienos jo išdeportavimo. FLIS.

SUVALGĖ VEKSELĮ

Į vieną Kauno krautuve atėjo viena panelė su drauge išpirkti tai krautuvei jos duoto vekselio. Kada krautuvininkas padėjo ant stalo vekselį, panelės draugė tą vekselį pagrobė ir sulamdė. Savininkas pašaukė policiją, o panelė, pamačiusi policininką ateiinant, suglamžytą vekselį įdėjo į burną ir nurijo.

NEPAPRASTAS VISUOMENĖS SUSIDOMĖJIMAS A. L. R. K. FEDERACIJOS 25 KONGRESU

Gal niekad praėity nebuvo tiek daug susidomėjimo A. L. R. K. Federacijos Kongresu, kiek šiemet. Amerikos lietuvių katalikų visuomenė įsisiūbuoja veikiaman, it jūra. Ji žino gerai, kad aukšti religiniai tautiški idealai katalikybės ir lietuviybės gyvybė, to iš jos reikalauja. Tik jie yra mūsų visuomenės tikslu. Šiam tikslui toji visuomenė gyvena ir dėl jo yra pilna pasiaukojimo.

Tenka manyti, kad šių metų kongresas bene bus vienas skaitlingiausių atstovais. Savo programa jis sudomins visus Amerikos lietuvius. Šiame kongrese dalyvaus J. E. vyskupas-kankinys Teofilus Matulionis, o taipgi ir vietos vyskupas.

A. L. R. K. Federacijos 25-tas Kongresas bus 1935 m. rugpiūčio 21 ir 22 dd., Philadelphia, Pa.

Kongresas prasidės iškilmingomis pamaldomis Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje.

Kongreso posėdžiai bus Šv. Kazimiero parapijos salėj, 324 Wharton gatvė.

Lietuvių katalikų visuomenės ir jos vadų akys nebereikalo atkreiptos šiais metais Philadelphiaj. Čia juos laukia dideli, svarbūs visuomeniniai darbai.

Kongreso programoje yra įdėta keturi labai svarbūs klausimai. Juos patieks kongresui gabūs referantai.

Referatams skaitys:

Bendriems posėdžiams —

- 1. Kun. Jonas Balkūnas — "Federacijos skyrius parapijos gyvenime."
- 2. Kun. Kripas — "Iš mokyklų išėjusio jaunimo organizavimas."

KAIP BUVĖS KOMISARO SEKRETORIUS TAPO TIKINČIU IR KATALIKU

Vieną sekmadienį teko būti Philadelphiajos ukrainiečių graukų-katalikų-unijotų katedroje. Laikė pamaldų į akis krito vienas asmuo, kad jis keistai — ne sulig ukrainiečių papročio, nors rytiečių apeiga, meldėsi.

Išėjęs po pamaldų iš katedros, jis ką tai prabilo į vieną Galicijos ukrainietį. Bet tas gi, mažai ką supratus jo kalbos, pastebėjęs mane, tarė: "Tamsta, nors esi lietuvis, bet žinau, mokate maskoliškai, tai meldžiusi pasiklausti, ką tas žmogus norėjo man pasakyti. Jis kalba, kiek suprantu maskoliškai."

Bekalbant, man kaip tai, tiesiog nejučiuomis, išsiveržė klausimas: "Tamsta, sulig veido išvaizdos ir kalbos, matyt, esate didžiuliu, bet įstabu — ne stačiatikis, o unijotos — katalikas, ką man da pirmu kart čia tenka sutikti. Ar čia Amerikoje susivienijote su Katalikų Bažnyčia, ar jau Rusijoje buvote vienybėje su Apaštališku Sostu — Popiežium?"

Jis gi, domiai pasižiūrėjo man į akis, nusišypsojo ir mostelėjęs ranka, tarė: "E, tai gan ilgoka istorija, kaip aš patapau ne tik tikinčiu, bet ir kataliku." Tas mane labai sudomino, tad tariau jam: "Papasakokit, tams-tal! Mėgstu rašinėti į laikraščius, tai, tikiau, bus iš to puikio medžiaga nemažam straipsniukui."

"Gera, tarė jis, bet savo vardo pavardės nebegalėsiu pasakyti, suprantate... tas kartais galėtų man labai, labai pakenkti..."

"Da nepersienai — jis pradėjo — aš buvau vieno komisaro privatiniu sekretorium Salovecku salose, kur Maskvos viešpačiai grūdžia sunkiems, katorginiams darbams visus tuos, kurie nebeturi taip šokti, kaip jie dūduoja... Vieną kartą mano viršininkui komisarui užėjo noras nedelelį valty paplaukioti jūra. Jis man liepė iš kalinių (aiškiai pasakė kurį) atvesti vieną labai

Atskiriems posėdžiams:

- a) Moterų posėdžiui — 3. Dr. Antanas Rakauskas — "Gimdymo kontrolės klausimas."
- b) Vyrų posėdžiui — 4) Magistras Juozas Kriščiūnas — "Vyras šeimoj ir visuomenėj."

(Atskiri moterų ir vyrų posėdžiai bus rugpiūčio 22 d. ryte).

Be šių yra ir daugiau svarbių ir aktualių klausimų, kuriuos kongresas svarstys. Vilniaus ir Vilnijos Lietuvai teisėtai priklausančio trečdalis jos žemių klausimas taip yra susijęs su mūsų visuomene, kad be jo toji visuomenė nemano nei žingsnio žengti. Klaipėdos reikalai mūsų visuomenei irgi nemažiau rūpi. Kaip pirmiausia visuose, taip ir šiame kongrese tie klausimai bus gyvais ir tokiems jie pasiliks iki nebus atitaisyta skriauda.

Kunigų Vienybės ir Vargoninkų Sąjungos Seimai bus rugpiūčio 20 d.

Bendros iškilmingos pamaldos rugpiūčio 20 ir 21 dd. Mišias pontifikuos vieną dieną J. E. vyskupas Matulionis, kitą — vietos vyskupas. Giedos vargoninkų choras.

Koncertą išpildys vargoninkų choras iš Chicago.

Kambarių reikalais kreiptis pas O. Unguraitę, 333 Wharton St., Philadelphia, Pa.

Rekomenduojamas Adelphia viešbutis.

Dr. A. Rakauskas, Federacijos pirm.

išgelbėtoją žudyti? Tad stvėręs komisarui už rankos, ją gerai paspaudžiau ir revolveris dribtelėjo ant grindų. Žiojos komisaras šaukti pagalbos, bet tada su kaire ranka stvėriau jam už kakarinės. Kalinys, matydamas kame dalykas, šoko man į pagalbą. Ir kaip bematant mūsų komisarišlis gulėjo ant grindų, it suvystytas kūdikis, ir kad nebe-galėtų rėkti, mes jam į burną įgrūdome dikta guminį svedinį, kokius grūda kaliniams, kad jie nebegalėtų rėkti, kaip juos užmuština muša už menkiausių prasikaltimą.

Apsidirbęs su žiauriu komisarišliu, atvėjęs nuo pirmojo įkaršėlio, rimtai užsimastėva, ką toliau belieka daryti Pasilikti vietoje buvo neįmanoma — kaip kalinys, taip ir aš būtuva pastatyti prie sienos sušaudymui. Todėl, metęs savo viršutinius drabužius, liečiau jais apsvilkinti kaliniui, o pats apsvilkau komisaro kuo geriausiais rūbais. Paėmiau savo visus pinigus, gerą kompasą, jūrų mapas ir sėdė į kuo geriausia motorinę valtį, pasileidom visu smarkumu plaukti į atvirą jūrą. Po visos nakties plaukimo, rytojui auštant, pamatėva anglišką žvejų laivą. Jūreiviai žvejai mudu tuojaus pamėmė ir laivą ir kada kalinys kapitonui papasakojo visą istoriją, tai pastarasis mielai prižadėjo mudu nuvežti, kur tik geisime.

Mano bendrakerelivis, buvęs kalinys, kaip paaiškėjo, buvo tėvų jėzuitų kunigų-misijonieriu, slaptai darbavęsis tarp rusų. Todėl jis geidė vykti į Mandžuriją, kad ten dirbtų ta patį tarp tenykščių rusų. Tai ir aš su juo vykau kartu ir kelionėje daug kalbėjome apie tikybės reikalus. Jis man aiškiai, įtaikinančiai įrodė ta, kad visi tikri išminčiai — filosofai ir tikri pozityvūs mokslinčiai, šokiui ar tokiu supratimu, vis tikėjo ir tiki į Aukščiausiąją Esybę — Dievą, į žmogaus sielos nemirtigumą. Neveltui ir garsusis Tolstojus savo veikal "Išpažintis" sako, kad kas netiki į anapusgrabinį gyvenimą, o gyvena, tai vienas iš dviejų: ar jis yra mulkiu, ar bailiu, nes gyvenimas, visvien, keno tai nebūtų, yra vien tik kankynė, nuo kurios lengva yra pabėgti su pagalba nuodų, virvės, kulkos, arba kito kokio nors įnagio... Nes, mat, atspalaiduojus nuo tikėjimo į anapusgrabinį gyvenimą, kokia gi belieka prasmė, tikslas gyvenimo žmogaus ant žemės? Vien tik begalinė karionė ir kentėjimas taip kūno, kaip ir žmogaus dvasios. Tai argi apsimoka vien tik dėl to gyventi — kentėti nuolat?..

Toliau kilo klausimas, kuri gi religija-tikyba yra tikriausia? Tame klausime jis lengvai įrodė, kad katalikų. Todėl ir tapau rytiečių apeigų kataliku, kaip kad dabar daugumoje yra Galicijos ukrainiečiai. Mano bendrakerelivis kunigas-misijonierius pribuvęs Mandžūrijon, arba kaip dabar ją vadina — Mančukuo, tuoj stvėręs uoliai, sekmingai darbuotus savo pašaukimo srity, o aš tapau Japonijos prekybinio laivo jūrininku. Ir štai kada mūsų laivas atplaukė į vietinį uostą, sužinojęs, atėjau į katalikų rytų apeigų katedrą pasimelsti.

Ir paspaudęs man dešinę, nužygiavo uosto link. K. V.

LIETUVIŲ LIAUDIES ŠOKIAI IR DAINOS LONDONE

Į Europos tautų liaudies šokių šventę mūsų šokiškai atvyko liepos mėn. 14 d. Stotyje juos pasitiko atstovybės sekretorius p. P. Rabinavičius, atstovybės personalas ir lietuvių kolonijos atstovai.

Į Londoną atvyko apie 600 šokėjų, kurie atstovavo 18 Europos tautų. Jau pirmadienį buvo pirmasis viešas šokių pasirodymas. Pradžioje visi šokėjai kostiumuose praėjo lyg demonstracine eiseną per Hyde Park. Čia kiekvienai tautai pademonstravo po vieną kitą savo šokį. Mūsų šokiškai, pašokę sukintį, susilaukė gausių ovacijų. Ypatinai anglai domėjosi moterų kostiumais, kurie tikrai labai gražiai atrodė ir savo kuklumu bei skoningumu skyrėsi nuo kitų tautų. Tą pat vakarą buvo suruoštas priėmimas, kuriame dalyvavo vyriausybės nariai, daugybė diplomatu ir šiaip visuomenės atstovų. Čia taip pat mūsų šokiškai susilaukė daug pagyrimų ir simpatijų.

Antradienį visi šokėjai turėjo ekskursiją į Greenwichą.

Daily Herald korespondentas, rašydamas apie tą ekskursiją ir pirmąjį pasirodymą Hyde Park'e, daugiausia simpatijų reiškia lietuviams ir rusams.

Trečiadienį buvo pirmasis pasirodymas didžiulėje Albert Hall salėje, kurioje telpa apie 9000 žmonių. Salė buvo pilna rinktinės Londono publikos ir darė labai iškilmingo išpūdžio. Tą vakarą dalyvavo 13 tautų šokėjai, kurių tarpe ir Lietuvos.

Anglų liaudies šokių ir dainų draugija ir liaudies meno komitetas norėjo, kad šokiškai būtų pademonstruoti toki, kaip jie yra liaudies šokami. Buvo norėta parodyti ne šokių vikrumą ar plastiškumą, bet per šokius dvelkiančią tautos dvasią. Deja, tenka pastebėti, kad ne visos tautos tą uždavinį pakenkamai suprato. Daugelis pamokantava kažką moderniško ar šoko sunkius šokius, kurie tikrai abejotina ar liaudies yra šokami.

Mūsų šokiškai, pašokdami "kubilą" ir "blezdinę" tikrai parodė mūsų tautos būdo ypatybes. Savo kuklumu ir lengvu gyvu šokimu visiškai užtarnautai susilaukė gausių publikos ovacijų. Ypatinai publika susižavėjo "blezdinė" Times korespondentas, rašydamas apie tą vakarą, sako, kad lietuvių parodė gražiausias šokių figūras. "L. A."

LIETUVIŲ DIENRAŠTIS VOKIEČIŲ KALBA

Šiomis dienomis Klaipėdoje pradėjo eiti naujas dienraštis "Memeler Beobachter" (Klaipėdos Stebėtojas). Kaip iš pirmųjų dienraščių nr. matyti, jis būsiąs lietuviškos minties dienraštis vokiečių kalba. Anksčiau taip pat ėjo panašus dienraštis, būtent "Ostsee Beobachter" (Rytų Jūrų Stebėtojas), bet jis šiomis dienomis sustojo ejęs. Naujojo dienraščio redaktorium yra dr. Zubovas. Iš pirmųjų numerių matyti, kad dienraštis pasiryžęs duoti plačią Lietuvos ekonominio ir kultūrinio gyvenimo apžvalgą.

LIETUVI-KATALIKE, SKAITYK ŠIUOS LAIKRAŠČIUS

"AMERIKA," savaitraštis. Leidžia Lietuvių Universalis Būras, Inc. Kaina metams \$1.50. 423 Grand St., Brooklyn, N. Y.

"DRAUGAS," vienintėlis Amerikos lietuvių katalikų dienraštis, išeinąs 2334 South Oakley Ave., Chicago, Ill. Metams \$6.00.

"DARBININKAS," Lietuvių šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos organas, išeina du kart į savaitę, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass. Metams \$4.00. Pusmečiui \$2.00.

"GARSAS," LRKSA organas, savaitraštis, 73 E. South Street, Wilkes-Barre, Pa. Kaina \$2.00 metams.

"LAIVAS," savaitinis Tėvų Marijonų žurnalas, 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill. Metams \$2.00.

"STUDENTŲ ŽODIS," Am. Liet. K. Studentų organizacijos žurnalas, 366 W. Broadway, South Boston, Mass. Metams \$2.00.

"VYTIŠ," Lietuvos Vyčių mėnesinis žurnalas, 4736 So. Wood Street, Chicago, Ill. Metams \$1.80.

"MOTERŲ DIRVA," A. L. R. K. Moterų Sąjungos mėnesinis žurnalas, 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill. Metams \$2.00.

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

(Lithuanian R. Catholic Alliance of America)

73 E. South Street, Wilkes-Barre, Pa.

Laiškai siųsti: P. O. Box 32. Phone: Wilkes-Barre 3-4711

PILDOMASIS KOMITETAS

- Kun. J. Kasakaitis, Dvasios Vadas, 64 Church St., Pittston, Pa.
L. Simutis, Prezidentas, 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.
J. Stulgaitis, Vice-Prezidentas, 122 So. Meade St., Wilkes-Barre, Pa.
J. B. Šaliūnas, Sekretorius, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.
V. T. Kvietkauskas, Išdininkas, 375 W. Academy St., Wilkes-Barre, Pa.
J. Joneika, Išdo Globėjas, 31 Sand St., Pittston, Pa.
K. A. Vencius, Išdo Globėjas, 19 Cross St., Lawrence, Mass.
Vincas Krikičiūnas, M. D., Dr. Kvot., 1711-N. Main Ave., Scranton, Pa.

KONTROLĖS KOMISIJA

- 1. Antanas Vaitkevičius, 56 Sheridan St., Wilkes-Barre, Pa.
2. Juozas Purickis, P. O. Box 387, Forest City, Pa.
3. Juozas Mačiulis, 8656 — 85th St., Woodhaven, N. Y.

STATUTŲ KOMISIJA

- 1. Yurgis Tumasonis, 222 S. 9th St., Brooklyn, N. Y.
2. Petras P. Muliolis, 6606 Superior Ave., Cleveland, Ohio.
3. J. Žbieta Paurazienė, 14080 Wark Ave., Detroit, Mich.

TEISMO KOMISIJA

- 1. Vladas Palūpis, 133 N. Main St., Pittston, Pa.
2. Simanas Galinis, 115 Putnam Street, Scranton, Pa.
3. Saveras Marozas, 605 Spruce St., W. Pittston, Pa.

SVIETIMO KOMISIJA

- 1. Kun. Antanas Mijukas, Brooklyn, N. Y.
2. Tamas Šeimis, 1540 E. 65th Place, Chicago, Ill.
3. Kun. Juozas Simonaitis, 214 Ripley Pl., Elizabeth, N. J.

LABDARYBĖS KOMISIJA

- 1. Petras Montvila, 251 Etna St., Brooklyn, N. Y.
2. Juozas Čekys, 8 Wood St., Pittston, Pa.
3. Vincas Miliauskas, P. O. Box 599, Forest City, Pa.

POMIRTINIŲ, PAŠALPŲ IR ĮVAIRIŲ IŠLAIDŲ ĮSAKYMAI

IŠRASyti NUO BIRŽELIO 12 D. IKI LIEPOS 8, 1935

Table with 3 columns: Name, Description, Amount. Lists various individuals and their contributions to the Lithuanian Roman Catholic Alliance of America.

LRK. Susivienymo 5 Penna Apskritis Didelis Išvažiavimas Sekmadieni, Rugsejo-September 1 NEWTON LAKE

VISI SCRANTŲ IR APYLINKĖS LIETUVIAI YRA UZPRAŠOMI ATsilANKYTI Į ŠI PASKUTINĮ VASAROS IšVAŽIAVIMĄ. Kviečia LRKSA PENKTA APSKRITIS

CLEVELAND, OHIO

LRKSA 142 kuopos laikytam mėnesiniam susirinkime padaryta daug gražių pranešimų.

Rugsėjo 29 dieną kuopa rengia gražų vakarą. Vaidins labai juokingą komediją su dainomis ir šokiais. Tą pat vakarą po programos bus šokiai ir kortavimas.

Naujų narių, kurie prisirašė per vaju, susipažinimo vakaras irgi bus neužilgo. Kažin kodėl nariai taip įdomėjosi ir laukia šio vakaro? Ar tik nebus ko nors naujo šiame vakare? Jo surengimas pavestas valdybai ir galima pasitikėti, kad viskas bus kuo geriausia.

Lietuvių Kultūrinio Darželio raportą išdavė P. Glugdienė. Rugsėjo 8 dieną rengia piknyką Machutas Farm, Green Rd. Bilietai platinami iš kalno. Visų prašo remti.

Mūs kuopa vaju tęs ir toliau, narius prirašinės kaip ir per vaju. Bus numazintas įstojimas. Visų narių ūpās yra geras ir noriai visi sutiko darbuotis — narių prirašinėjima tęsti. Pereito vaju pasėkėms buvo gana gražios ir laimėta daug naujų narių.

Paskiausiu lafkū prisirašė Pranas Sutekus, veteranas scenos darbuotojas. Jo žmona senai priklauso prie Susivienymo. Taip pat prisirašė dr. J. Kemėšis ir žmona, Jurgis Samsonas — įžymus darbuotojas, studentas Edvardas Navickas — jaunas gabus vaielda.

Prisirašė ir daugiau, bet korespondentas jų da neužrekordavo. P. Glu-nė, koresp.

WORCESTER, MASS.

LRKSA 41-ma kuopa rengia piknyką ir šokius

Sekmadienį, rugpiūčio 18, L. R.K. S. A. 41 kuopa Mainroio parke rengia piknyką. Pradžią 10 val. ryte. Įžanga nemokama. Rengėjai rūpestingai ruošiasi, kad atsilankiusieji būtų patenkinti. Turėsime visokios rūšies valgių ir gėrimų. Bus geras orkestras, kuris gros visokius šokius. Reiškia mūsų parengimas bus linksmas.

Šeštadienį, rugpiūčio 17d. 8-tą val. bus šokiai. Kviečiame ir iš tolimesnių miestų atvykti į šokius ir sekmadienį dalvauti piknyke. Mes turime užpraše pas narius kambarius ir visi sveteiliai bus sveetingai priimti ir nakvynes gaus dykai. K. A. Lekeckas, pirm.

HARRISON-KEARNY, NEW JERSEY

LRKSA 165 kuopos mėnesinis susirinkimas buvo rugpiūčio 8-tą Šv. Vardo dr-jos svetainėj. Susirinkimą atidarė pirmininkas K. Nakrošas.

Pirmiausia buvo perskaityta nutarimai ir aptarta cinamieji reikalai. Raštininkė pranešė, kad susirgus narė Pr. Kuprusevičienė. Visi apgalvestavo ir linkėjo greito pasveikimo. Išrinko du narių ligo-nė atlinkyti.

Nauji sumanymai. Užkviesti iš Pensylvanijos juokdarius, kad išpildytų programą. Išrinktas J. Stailionis susirašyti ir suzinoti sąlygas.

Raštininkas J. Vaitekūnas sugrįžo po atostogų ir ketina energingai darbuotis.

Mūs koloniją žada atlinkyti Vyčių Centro dvasios vadas, taip pat buvęs "Vyties" redaktorius Pr. Zdankus. Jie sustos pasisvečiuoti pas Susivienymo 165 kp. korespondentą ir Vyčių veikėją. Raporteris

BROOKLYN, N. Y.

LRKSA 135 kuopa laikė susirinkimą ir buvo atvykęs įgaliotas žmogus iš 134 kuopos pasitarti kas link rengimo prakalbų bendrai. Susirinkimas nutarė, kad mes sutinkam su 134 kuopa bendrai rengti prakalbas kaip tik sulauksim LRKSA Prezidentą L. Šimutį iš Lietuvos. E. Pukienė, 135 kp. rašt.

L. R. K. S. A. KUOPŲ SUSIRINKIMAI

EDWARDSVILLE, Pa. — 1 kp. susirinkimas bus rugpiūčio 18 dieną tuoj po sumai, parapijos salėj.

WILKES-BARRE, Pa. — 17 kuopos susirinkimas bus rugpiūčio 18 dieną tuoj po pamaldų parapijos salėj.

LEWISTON, Me. — 26-tos kuopos susirinkimas bus rugpiūčio 18 dieną 2 val. po pietų šv. Baltramiejaus dr-jos salėj. Visi nariai malonėkte susirinkti.

LUZERNE, Pa. — 28-tos kuopos susirinkimas bus rugpiūčio 18 dieną 1 val. po pietų Mockaičio salėj.

EYNON, Pa. — 42-tos kuopos susirinkimas bus rugpiūčio 18 dieną tuoj po sumos parapijos salėj.

SUGAR NOTCH, Pa. — 46 kuopos susirinkimas bus rugpiūčio 18 dieną Šv. Petro ir Povilo parapijos salėj, 2 val. po pietų.

BRESLAU, Pa. — 56-tos kuopos susirinkimas bus rugpiūčio 18 dieną 2 val. po pietų pas Aleką Natautį.

EXETER BORO, Pa. — 57 kuopos susirinkimas bus rugpiūčio 18 dieną Town Hall, 2 val. po pietų.

DURYEA, Pa. — 61-mos kuopos susirinkimas bus rugpiūčio 18 dieną tuoj po sumos, bažnytinėj salėj.

YOUNGSTOWN, Ohio. — 63 kp. susirinkimas bus rugpiūčio 18 dieną

1 val. po pietų lietuvų parapijos svetainėj (Sheley St.).

ASHLEY, Pa. — 69-tos kuopos susirinkimai įvyksta 3-čia nedėdienį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų, pas kuopos raštininką, 220 S. Main St., Ashley, Pa.

BENTLEYVILLE, Pa. — 92 kp. susirinkimas bus rugpiūčio 18 dieną finansų raštininkės Zuzanos Mikolaitės namuose, 304 Mott Ave.

NEW YORK, N. Y. — 106 kp. susirinkimas bus rugpiūčio 18 dieną Aušros Vartų parapijos salėj po pamaldų (sumos).

NANTICOKE, Pa. — 114 kuopos susirinkimas bus rugpiūčio 18 dieną pobažnytinėj salėj, tuojaus po pamaldų.

BURLINGTON, N. J. — 120 kp. susirinkimas bus rugpiūčio 18 dieną bažnytinėj salėj, tuoj po sumai. Kviečiame visi nariai atsilankyti.

ST. CLAIR, Pa. — 130-tos kuopos susirinkimas bus rugpiūčio 18 dieną tuoj po mišių paprastoj vietoj.

E. VANDERGRIFT, Pa. — 133 kp. susirinkimas bus rugpiūčio 18 dieną paprastoj vietoj ir paprastu laiku.

LEE PARK, Wilkes-Barre, Pa. — 157 kp. susirinkimas bus rugpiūčio 18 d. 2 val. po pietų, pas kuopos sekretorių J. Mažeiką, 93 Oxford St., Lee Park.

CHARLEROI, Pa. — 156 kuopos susirinkimas bus rugpiūčio 18 dieną 1 val. po pietų, lietuvų klubo rūmuose, 1111 Meadow Ave.

INDIANA HARBOR, Ind. — 176 kp. susirinkimas bus rugpiūčio 18 dieną tuojaus po sumos, bažnytinėj salėj, 3901 Fir St.

PITSTON, Pa. — 183-čios kuopos susirinkimas bus rugpiūčio 18 dieną paprastoj vietoj, tuoj po sumai.

FRACKVILLE, Pa. — 187 kuopos susirinkimas bus rugpiūčio 18 dieną paprastoj vietoj tuoj po sumai.

INKERMAN, Pa. — 194 kuopos susirinkimas bus rugpiūčio 18 dieną 12:30 val. po pietų Pr. Lamsargio svetainėj, 15 Chestnut St. Visi nariai teikištes sieti.

CHICAGO Heights, Ill. — 202 kp. susirinkimas bus rugpiūčio 18 dieną 1 val. po pietų šv. Kryžiaus parapijos mokyklos kambary.

PLAIN, Pa. — 212-tos kuopos susirinkimas bus rugpiūčio 18 dieną parapijos svetainėj tuoj po pamaldų.

WARRIOR RUN, Pa. — 238 kuopos susirinkimas bus rugpiūčio 18 dieną po Nr. 555 Orchard St. Suauge ir jaunamčiai kviečiama dalyvauti. Pradžią 1 val. po pietų.

WYOMING, Pa. — 244-tos kuopos susirinkimas bus rugpiūčio 18 dieną 3-čia val. po pietų, pas J. Čizauską, 127 E. 6th St., Wyoming.

SCHENECTADY, N. Y. — 245 kp. susirinkimas bus rugpiūčio 18 dieną tuoj po sumos šv. Kryžiaus parapijos svetainėj.

SIMPSON, Pa. — 271-mos kuopos susirinkimas bus rugpiūčio 18 dieną 3 val. po pietų, Igno Stungio salėj.

RISSVILLE, L. I., N. Y. — 277 kp. susirinkimas bus rugpiūčio 18 dieną 3 val. po pietų, Lietuvių svetainėj, 117 Greenpoint Ave., Blissville.

PORT CARBON, Pa. — 282 kp. susirinkimas bus rugpiūčio 18 dieną Simono Stokšūno namuose, 2 val. po pietų.

KORN KREST, Pa. — 292 kuopos susirinkimas bus rugpiūčio 18 dieną 47 High St. Visi nariai dalyvaukite ir naujų atsiveskite.

SCRANTON, Pa. — 300 kuopos susirinkimas bus rugpiūčio 18 dieną tuoj po sumos pobažnytiniam kambariui.

"GARSO" IR LRKSA 4-TOS APSKR. BENDRO IšVAŽIAVIMO FINANSINĖ APYSKAITA

(Išvažiavimas įvyko liepos 4, 1935 m. Valley View Park, Inkerman, Pa.)

Table with 6 columns: Standos, Tikietų priėmė, Gražino, Pardavė, Cashover, Viso. Lists financial data for various locations like Kingston, Luzerne, Pittston, and "Garsas".

Table with 4 columns: Už programos skelbimus, Surinko, Com., Cash. Lists advertising costs for individuals like J. B. Šaliūnas, A. Ambrozaitis, W. Leliokas, and J. Stulgaitis.

Table with 2 columns: Commission from Park Concessions, Ižangos pajamos, Šokių pajamos, Beisbolo kolekta, Hoopla Game. Lists various income sources and their amounts.

Table with 2 columns: IŠLAIDOS, Beisbolo žaidikams, Šokių pavilijonas, Pianas, Orkestras, Constable, J. G. Evans, Smith and Clark, "Garsas", Howell and King, L. Sheporaitis, Heights Baking Company, P. Stravinskis (prize), Sanitary Coat and Apron Supply, Joseph Gillis (J. B. S.), A. Ambrozaitis, Dailymas Market, Pr. Jurevičius, J. B. Šaliūnas, Cashier's Check. Lists various expenses and their amounts.

Balansas \$271.08 V. T. Kvietkauskas, išdin.

DIDELĖ TILTŲ STATYBALIETUVOJE

Paskutiniu metu Lietuvoje yra labai susirūpinta susisiekimo pagerinimu, nes geras susisiekimas yra krašto vispusiško kultūrinio ir medžiaginio kilimo pagrindas. Greta naujai tiesiamųjų kelių plentų ir tobulinamųjų geležinkelių, varoma ir didelė naujų tiltų statyba. Šiomet naujų tiltų statyba ir senų atnaujinimas kaštuos 760,000 litų. Didžiausias šiomet tiltas statomas ties Ukmerge, per Šventosios upę. Jis bus 125 metrų ilgumo ir kaštuos 243,000 litų. Iš šiomet statomųjų didesnių tiltų yra paminėti: Padubysio, Merkio,

DARIUI IR GIRĖNUI PAMINKLAS ANGLIJOJE

Šiomet dienomis Mančesterio (Anglijoje) lietuvų klubas minėjo savo gyvavimo dešimtmečio sukaktuves. Šių sukaktuvių proga, buvo pašventintas paminklas Dariui ir Girėnui, kuris pastatytas pačių mančesteriečių lėšomis.

CLEVELANDO ŽINIOS

SUSIRINKIMAS

Rugpiūčio 6 d., Lietuvių svetai-
nė, Liet. Kultūros draugija lai-
kė savo mėnesinį susirinkimą, ku-
ris buvo gyvas tarimais ir skait-
lingas nariais. Susirinkimą ve-
dė p-lė A. Rakauskaitė, dr-jos
pirm., nutarimus užrašinėjo Pr.
Gailūnas, nut. rašt.

Draugijos pirmininkė raporta-
vo, kad Federacijos 30-to sky-
riaus susirinkimas neįvyko; taip
pat buvo pranešta, kad ir Kultū-
rinio Darželio Sąjungos susirin-
kimo nebuvo.

P-lė J. Užkuriūtė, dr-jos fin.
rašt., pranešė bei išdavė savo ra-
portą iš paskutinių "beach
parties", kurios buvo pereiną mė-
nesį pas p-l. Sadauskus, Wick-
liffe, Ohio. Iš pranešimo buvo
suprasta, kad tik iš vienos "beach
party" draugijai liko kiek pelno.

Teatrališka komisija savo prane-
šime pažymėjo, kad ji turinti
dėl rudeninio sezono porą gražių
sceniškų kūrinių, kurie bus pas-
tatyti scenoje sekantį rudenį
Lietuvių salėj.

Nutarta šio mėnesio 25 d. tu-
rėti šeimynišką išvažiavimą šiam
darbui išrinkta komisija: p-lė St.
Ivinskaitė, p-lė A. Alclauskaitė,
J. Rakauskas, A. Navarskas ir
A. Švetkauskas.

Nutarta rugsėjo mėnesį turėti
šokius. Šokių rengimo komisijon
pateko šie nariai: E. Valaitė, J.
Slankauskaitė, A. Ošetskaitė, P.
Petraikis ir J. Budas. Yra vil-
ties, kad komisijos savo darbą
atliks kuo puikiau, nes jėgo
energingi nariai.

Prieš baigiant susirinkimą, vi-
sų mylima pirm. p-lė A. Rakaus-
kaitė atsiskaitė iš pirmininkės vie-
tos. Tiesa, dauguma jau žinojo,
kad A. Rakauskaitė ištekėdama
už akroniečio S. Alekso aplėi-
sianti šią koloniją ir visus cleve-
landiečius lietuvius, kurių tarpe
ji nuo mažų savo dienu taip uo-
liai darbavosi dėl savo tautos ir
bažnyčios gerovės.

P-lė A. Rakauskaitė yra pir-
mutinė Kultūros dr-jos narė, or-
ganizatorė ir pirmininkė, kuri iš-
pirmininkavo iki šiam laikui nuo
šios draugijos įsisteigimo — ly-
giai du metus.

Jos sužadėtinis Stanislovas
Aleksa irgi geras tėvynainis lie-
tuvis. Jis yra gerų katalikų lie-
tuvų tėvų — gerb. Alekno sūnus,
kurie nuo ilgų laikų gyvena Ak-
ron, virš 30 mylių nuo Clevel-
lando. Tai ir mūsų Adeliutė nuo
rugsėjo 2 d. jau daugiau nebebus
clevelandietė, bet jau akronietė.

Apie p-lę A. Rakauskaitę vė-
liaus bus daugiau parašyta, kur
ji daugiausia darbavosi ir kokio-
se draugijose užimdavo valdybos
vietas.

P-lė A. Rakauskaitė, aplesidama
pirm. vieta, labai gražiai ir jaus-
mingai pasakė atsisveikinimo
praktalbė, kurią visi nariai pri-

ėmė nors su gausiomis ovacijomis,
bet ir su didele širdgėla, kad ne-
tenka savo mylimos ir gerbiamos
pirmininkės. Atsidėkojant, J. Sa-
daukas irgi pareiškė kelis žo-
džius.

Beje, šiame susirinkime trys
nauji nariai priėmė priesaiką, o
po susirinkimo prie A. Alekno,
A. Navarsko, V. Vaitėno ir Pr.
Marcinkevičiaus orkestro buvo
net keli muzikantai, kurie sudaro
gražų orkestrą ir po kiekvieno su-
sirinkimo ar kokio susijimo pa-
linksmina visus kultūričius.

AUSROS VARTŲ DR-JOS PUSMETINIS SUSIRINKIMAS

Liepos 28-tą Ausros Vartų
dr-ja Šv. Jurgio parapijos sve-
tainė laikė pusmetinį susirinki-
mą. Atidarė pirm. M. Pūkelie-
nė. Visos valdybos narės da-
lyvavo susirinkime.

Pirmiausia iššauktos naujos
narės.
Raštininkė M. Lučkienė per-
skaityė pereinamo pusmetinio pro-
toko, kurį priėmė, kaip skai-
tytas.

Išrinktos ligonių lankytojos.
Apie Kultūrinio Darželio veika-
lų raportavo M. Galdikienė, Ka-
talių Federacijos skyriaus —
M. Pūkelienė; Lietuvių Svetai-
nės raportu nebuvo, nes atstovė
nedalyvavo susirinkime.

Pasvarčius, nutarta Lietuvos
Laisvės Paskolos boną prailginti
45 metams.
Kuzmauskienė ir Slatkauskie-
nė raportavo apie Ausros Vartų
ir Amžino Ražančiaus drau-
gijų bendrą card party, kuri bus
rugpiūčio 29-tą Šv. Jurgio para-
pijos svetainėj.

Perskaityta suspenduotos na-
rės ir užsilikusios su duoklėmis.
Finansų raštininkė J. Sliokai-
tienė išdavė pusės metų finan-
sinį raportą, kurį priėmė, kaip
išduotas.

Dabar eina draugijos vaju-
s. Nuo liepos 1-mos iki sausio
1-mos prisirašantioms įstojimo
nereik mokėti. Priimamos nuo
18-kos iki 45 metų amžiaus tik
vedusios moterys. Daugiausia
pirasę naujų narių gaus dova-
nas grynais pinigais.

Pirmininkė susirinkimą užda-
rė 3:45 po pietų malda. *Koresp.*

NAUJAS MUZIKANTAS

Gerai žinomas clevelandiečiams
lietuvis jaunuolis — Pranas Mar-
cinkevičius, pradėjo mokytis mu-
zikos — "bendžio." Mūsų Pranci-
šas, nors neseniai pradėjo lavintis,
bet jau pusėtinai gerai nuskambi-
na. *Senelis*

JAU UŽBAIGTAS DARBAS

Vėliausiu laiku teko apsilanky-
ti Lietuvių svetainėj, kuri per
kokį laiką buvo taisoma bei gra-
žinama. Iš tikrųjų, dabar ši sve-
tainė visai kitaip atrodo — kuo
puikiau sudėtos lubos, grin-
dys, naujos didelės šviesos ir visa
žemutinė svetainės dalis labai
gražiai išdaryta (išmaliovota).
Dabar žemutinė Lietuvių svetai-
nės dalis taip puikiai atrodo, kaip
ir viršutinė — didžioji svetainė.

Svetainės taisymo darbai vado-
vavo p. Vladas Židžiūnas, kaip į-
žymus lietuvis dailėdė, o kito-
kiais reikalais daugiausia rūpino-
si p. Feliksas Baranuskas, F.
Šaukevičius ir dauguma kitų pa-
sišventėlių lietuvių. Jie visi dir-
bo be jokio atlyginimo., bile tik
Lietuvių svetainė atrodytų į sve-
tainę.

PIKNYKAS

Rugpiūčio 18 d. šv. Jurgio pa-
rapija rengia didžiulį ir antrą iš
eilės piknyką Bastas Grove, 6323
Turney Road, toj pačioj vietoj,
kur buvo pirmasis piknykas.

Bus žaidimų ir įvairių pama-
gimų. Šokiams gros geras or-
kestras. Bus visokių užkandžių
ir gėrimų.

Prasidės 11 valandą ryto ir te-
sis iki vėlomos.

Visus kviečiame į šį gražų ir
šaujų piknyką. *Raporteris*

IDOMIOS ŽVEJŲ LENKTYNĖS

Netoli Klaipėdos Stariškės—
Lužijos žvejų draugija "Viltis"
surengė žvejų laivų lenktynes.
Jose dalyvavo per 50 žvejų lai-
vų. Lenktynių pažūrėti iš Klai-
pėdos buvo atvykę gana daug
aukštų valdžios ir visuomenės
atstovų ir daug žvejų iš viso
krašto. Lenktynėms vadovavo
Klaipėdos jacht—klubas.

Per mares naujėdys starto šū-
viui ir pučiant stipriam vėjui,
ties Mėškadaubiu išsitiesė žvejų
lenktynių laivai. Vėjas buvo ga-
na stiprus, laivus guldė ant šo-
nų; atrodė, kad kai kurie jų ne-
pajėgs jau atsikelti. Tačiau žve-
jai, visą savo amžių praleidžią
ant vandens, parodė, kad moka
ne tik puikiai kovoti su audro-
mis dėl savo būvio, bet taip pat
gražiai laivus valdo ir sporto
pramogose.

Lenktynėse pirmą vietą laimė-
jo žvejys Jonas Doblys, kuris
gavo gražų gubernatoriaus prizą
— laikrodį. *Jis 6 kilometrus nu-
plaukė ir grįžo per vieną valan-
dą.* Ivaizis vertės prizus laimė-
jo visi lenktynių dalyviai. O
prizų buvo įvairusių: ilgų gu-
minių žvejamų batų, bombulių
tinklams, virvių, liknešų, indų,
būrių ir įvairių kitokių žvejams
reikalingų dalykų. Taip pat bu-
vo kelias prizų grynais pini-
gais.

Lenktynėse dalyvavo įvairiau-
sio amžiaus žvejai. Seniausias
buvo Mikas Gaidys (73 metų), o
jauniausias — H. Matutis (16
m.).

Šios lenktynės žvejams buvo
graži tarpusavio pramoga. Jie
skirstydamiis pageidavo, kad pa-
našų lenktynių būtų rengiama
dažniau ir daugiau.

*Godri moteris greičiau per-
maino vyro nuomonę, negu savo.
—Spinoza.*

KAIP VOKIEČIAI TEISĖ IR ŠAUDE LIETUVIUS

Visur Lietuvoje buvo labai
žiauri vokiečių okupacija, tačiau
ir žiaurus jų karo teismas Ma-
žeikiuose ilgiems amžiams pasi-
liks įrašytas istorijos lapuose.

1915 m. vokiečiai užėmė Ma-
žeikius, skubiai įrengė 4 kalėji-
mus, kuriuose už mažiausius
praskaltimus, o dažniausiai už
įtarimus ar įskundimus visai
kankino, mušė, badu marino ir
t. t. Daugelis išuose kalėjimuose
pasimirė, daugelis išėjo visai
sugadinta sveikata ir trumpu
amžiumi. Tais pat metais buvo
įsteigtas ir jų karo teismas, ku-
ris remdamasis šnipų (čia jų bu-
vė per 30) įrodymais bei žanda-
rų surašytais protokolais, apkali-
tintąjį beveik visuomet nuteis-
davo sušaudymui. To teismo
sprendimu pirmasis buvo sušau-
dytas Sergejus Markovas 48 m.
amžiaus 1916 m. balandžio 1 d.
už tai, kad jis kalbėjo, jog prie-
rusų būvė daug geriau, nes mo-
kėdavo už darbą ir nereikėję ba-
do kęsti. Gegužės 12 d. sušaudė
Adomą Šimkų 62 m. amžiaus iš
Purplū k. ir Juozą Pupliauską
65 m. amžiaus iš Knabikų k. už
tai, kad jų jautų pastogėse iš
oro pusės rado pakistus po vieną
rusų karišką šautuvą; gegužės
18 d. Adomą Žulpą 26 m. iš Pur-
plū k. — buvo įskystas laikęs
paslėpęs revolverį bičių avily so-
dė, kurio vokiečiai visai nerado.
Šimkų Juozą 75 m. iš Knabikų
k. — buvo įskystas nakvėnus ru-
sų kareivį — slapuką; rugpiūčio
15 d. Adomą Kinčiną 47 m. ir
Igną Narvydą 33 m. iš Mažeikių
m. už tai, kad po jų namų pa-
stogėmis iš oro pusės rado 7 pi-
lus ir keletą iššautų šovinių ir
Joną Pundžių 42 m. už tai, kad
keikė vokiečių valdžią ir žiau-
rią tvarką. Visi minėti sušaudy-
tieji buvo Mažeikių apylinkės
gventojai.

1917 m. vasario 2 d. viena die-
na buvo sušaudyta 6, iš Skuodo
apylinkės atvaryti lietuviai. Tais
pat metais buvo sušaudyta iš
gretimų apylinkių — kreisų at-
varyti 9 lietuviai, 2 rusai ir 2
žydai. Visi aukščiaus suminėti
buvo sušaudyti naujosios katali-
kų bažnyčios šventoriuje tarp
bažnyčios ir Kankinių g. po au-
gusia tarp dviejų pušų šakota
egle, išskiriant pirmąjį — Mar-
kovą, kuris sušaudytas po eglė
dabartinės bažnyčios vidury.

1918 m. sušaudytas vienas ne-
zinomas lietuvis dabartinio mie-
sto sodo — pušyno vidury ir 6
lietuviai — kur stovi J. Gursko
kepykla prie Basanavičiaus gat-
vės, kur burmistras Jonas Motu-
zas buvo pastatęs cementinį pa-
minkliuką. To teismo spren-
dimu viso buvo sušaudyta 60 žmo-
nių.

Vesdami iš kalėjimų sušaudy-
mui vokiečiai užrišdavo ant ran-
kos virvę arba surišdavo rankas
užpakaly. Viena ranka laikyda-
mo virvę, o kitoj — šaunama
ginklą ar durtuvą. Baisu būda-
vo žiūrėti, kaip įsiūtę vokiečiai
varomuosius tapydavo, spardy-
davo ar mušdavo. Tas žiaurias
scėnas mačiusieji ir šiandien
biaurisi.

Šaudavo pririštus prie medžio
užrištomis akimis.
Katalikų kunigas beveik vi-
suomet išklaudydavo išpažinties
po šaudymo medžiu. Dažnai bū-
davo, kad kunigui paėjus 20—30

žingsnių vokiečiai paleisdavo šū-
vius. Pradžioje išpažinties iš-
klaudyti kviesdavo vietos klebo-
nų kun. Striką. Tačiau vokie-
čiams įtarus, kad jis užtaria šau-
domuosius, išpažinties klausyti
jo nebeleido. Jo vieton buvo
atkvieštas vokiečių jaunutis ka-
riuomenės kapelionas kun. Gin-
terhausen, kuris lietuviškai ne-
suprato nė žodžio. Išpažintiai
išklaudyti buvęs užsirašęs ar 28
žodžius — klausimus lietuviškai
ir vokiškai.

Apie sušaudytuosius pradžio-
je vokiečiai suteikdavo žinių
klebonui, kad juos galėtų įra-
šyti į mirusiųjų knygas. Tačiau
sužinoję, kad klebonas tose kny-
gose užrašo — "sušaudytas vo-
kiečių karo teismo sprendimu,"
žinių nebeteikė.

Sušaudytuosius, o taip pat mi-
rusius kalėjimuose vežant į pa-
kasimo vietą, lydėdavo šautuvais
— kardais ginkluotų vokiečių ei-
lės. Giminių ir šiaip žmonių
palydovų nė iš tolo neprileida-
vo. Šituo vokiečių elgesiu ma-
žeikičiai taip yra įsibaisėję, kad
ir šiandien su pasibaurėjimu te-
bemini.

Tuos nekultūringus vokiečių
žiaurumus, kur tik galėjo, vietos
žmonės sekė ir užrašinėjo. Apie
tai yra platesnės medžiagos, ku-
rią, reikaliui esant, galima vietoj
įšerti bei patikrinti.

Minėta 54-rių sušaudymo vie-
ta tad tebebuvo miškas. Ka-
dangi iš sušaudytųjų dauguma
buvo mažeikičiai, kad ta nekal-
tai žiauriųjų vokiečių nukankin-
tųjų vieta liktų ilgai atminčiai,
pravedant per tą vietą naują
gatvę, burmistrui J. Motuzui rei-
kalaujant, ji buvo pavadinta
"Kankinių" gatve, kuri ir yra
verta savo pavadinimo. 1919 m.
atplūdė į Mažeikius bolševikai
šioj gatvėj, kur dabar 5 ir 7
nr. namų, sušaudė 34, o kiek vė-
liau, užplūdė latvių kariuomenės
būreliai sušaudė 5 lietuvius ir 1
žydą. Vadinasi, Kankinių gat-
vėj neteko gyvasčių 100 žmonių.
"R."

KAIP LIETUVOJE IŠSITARNAUJAMA PENSIJA

Ministerių kabinetas priėmė ir
jau paskelbė valstybės tarnau-
tojų pensijų ir pašalpų įstaty-
mo pakeitimą.

Šiuo įstatymo pakeitimu tar-
navimo laikas pensijai gauti yra
žymiai prailginamas. Ligi šiol
buvo duodamos pensijos atleis-
tiems iš tarnybos tarnautojams
dėl kūno ar dvasios susilpnėji-
mo, išstarnavusiems 10 metų. Da-
bar tokie turės būti išstarnavę
ne mažiau kaip 15 metų ir nu-
stoję ne mažiau kaip 50 procentų
darbingumui.

Paprastais atsitikimais anks-
čiau pensijos buvo duodamos,
jei asmuo išstarnavdavo 20 me-
tų, o dabar tokie bus atleidžia-
mi į pensiją tik po 25 metų tar-
nybos. Pensijos jiems bus mo-
kama po 60 procentų pagrindinės
algos. Jeigu tokie tarnauto-
jai dar pasilikty tarnyboje, jie
galės išsitarnauti didesnę pen-
siją.

Ligi šiol, jei valstybės tarnau-
tojas mirdavo nuo kūno paken-
kimų arba nuo apkrečiamų ligų,
gautų cinant tarnybą, tai jo še-
ima gaudavo pilną pensiją. Da-
bar tarnautojų šeimos tokiais at-
sitikimais gaus pensijos tiktai
50 procentus.

Pensija nebus duodama, jei
pensininkas, yra priimtas į la-
daros įstaigą, jei stoja į valsty-
bės, savivaldybių ar įmonių, ku-
riuose dalyvauja valstybės išda-
tarnybą, arba jei netenka Liet-
vos pilietybės. Tačiau tokiems
asmenims pensija nebus duoda-
ma tik tarnybos laikotarpy, va-
dinasi, kol jie turi pragyvenimo
šaltinį. Visuomenės veikėjas
pensijas skiria ministerių kabi-
netas atskirais nutarimais.

"GARSO" KATALOGAS

NAUJAUSIŲ IR ĮDOMIAUSIŲ KNYGŲ BEI GAIDŲ

MALDAKNYGĖS	
MALDŲ VAINIKELIS.....	70
ERSKĖČIŲ TAKU—Mačiulis.....	75
RYTU SVĖČIAS, drama 4-rių aktų.....	50
DANGAUS ŽVAIGZDUTĖ—Minkštos odos aparais.....	1.75
DANGAUS ŽVAIGZDUTĖ—baltais aparais.....	1.75
DANGAUS ŽVAIGZDUTĖ—juodos odos aparais.....	1.50
ANJOLAS SARGAS—juodos odos aparais.....	1.50
DANGAUS ŽVAIGZDUTĖ—juodos aparais.....	1.25
ANJOLAS SARGAS—juodos aparais.....	1.25
MALDŲ RINKINELIS—Prastais aparais.....	40

LRKSA. NARIŲ ŽENKLELIAI	
MOTERISKI, paukuoti.....	\$1.00
MOTERISKI, auksiniai.....	1.50
VYRIŠKI, auksiniai.....	1.50
VYRIŠKI, paukuoti.....	1.00
MOTERISMS SAGUTĖS.....	1.50
ZIEDAI, 10 kt.....	7.50

DRAMOS IR KOMEDIJOS	
VYSNIŲ SODAS—A. Ceko 5-kių veiksmų komedija.....	40
LAISVĖS KOVOTOJAI—K. Gaigala.....	25
DANGUS BRANGUS—2-jių aktų komedija.....	20
DOLPELIS MINISTERIJOJ TARNAUJA—Monologas.....	10
EMĖS IR KALBEK.....	20
GEGUŽĖS SVĖNTE, 1 veiksmo drama.....	40
MONOLOGAI: Teatras ir Dekaracijos ir Mazgelis Nepadėjo.....	15
RYTU SVĖČIAS, drama 4-rių aktų.....	15
TRYS SESUTĖS, 4-rių veiksmų drama.....	60
MONOLOGAI: Blaiv. Pirmininkas, Ant vieny pečių, Šimas oratorius	15
IZDUJ SALA, 213 pusl. R. L. Stevenson.....	35

ĮVAIRIOS KNYGOS	
TIESOS AIDAI (Paskirstomoji Valstybė) Kun. P. Saurusaičio	15
SVČ. JEZAUS VARDŲ DR-JOS ĮSTATAI—Kun. P. Saurusaičio	45
LIETUVIŠKOS PASAKOS, II dalis, 262 pusl. Surinktos Dr. J. Basanavičiaus.....	75
KAT. BAŽNYČIOS ISTORIJA, 287 pusl. Kun. A. Waplerio.....	50
PIRMASIS AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ KONGRESAS	5
PROZAIŠKI RAŠTAI, 120 pusl. Kun. A. Burbos, II tomas.....	25
OKABALIŲ DAINOS, Surinko Dr. Jonas Basanavičius, II dalis.....	50
KRAUČIUS MOTIEJUS, dialogas.....	25
SCENOS ĮVAIRUMAI—kelios komedijos.....	40
ATSARGIAI SU UGNIMI.....	10
APIE APDRAUDA.....	5
DELEGATŲ KELIONE LIETUVON 1916 M.....	25
EUROPOS ISTORIJA.....	50
KRAŽIŲ SKERDYNE.....	25
KRUVINA REVOLUCIJA AR RAMUS KULTŪROS DARBAS?	5
KODIKIŲ AUKLETOJA (Kun. P. Saurusaičio).....	10
LIETUVIAI KATALIKAI IR KITOS SROVĖS.....	10
LIETUVIŲ DEMONSTRACIJA.....	20
LOGIKOS EVOLIUCIJA.....	5
LAISVEN BEZEGIANT.....	75
NAUJOS GADYNĖS PRIEŠURSŲJE.....	15
NAUJOJI VALDZIA.....	5
PRAMONINĖS DEMOKRATIJOS PAGRINDAI.....	50
PAZINKIME SOCIALIZMĄ.....	10
RŪTELIO DARZELIS. Pamokymas kaip žolynai auginti.....	20
RAMBYNO TEVYNEJE.....	35
RAKTAS SVEIKATON IR LAIMĖN.....	25
SOCIALIZMAS IR KRIKŠČIONYBĖ.....	15
VIENYBEJE GALYBĖ.....	25
ANYKŠČIŲ SILELIS, eilės.....	10
NAUJOS EILĖS IR DEKLAMACIJOS.....	25
PAVASARIO BALSAS—Maironis.....	1.00
TEVYNĖS KELIAIS (Liūdo Giros eilės).....	40
LIETUVOS ISTORIJA.....	65
LIETUVIŲ LENKŲ UNIJA.....	35
40 ATVIRUKŲ: Lietuvos valstybės miestų ir pilių ženklai ir gerbai	45
BAŽNYČIOS ISTORIJA.....	75
LIETUVOS ISTORIJA.....	40
RUDENS AIDAI—Adomo Jakšto.....	25
RAUDONI ZIEDAI, eilės.....	40

MUZIKA	
J. TALLAT-KELPSOS KORINIAI	
GAILESCIO GIESME.....	10
NUPLASNOK.....	25
LIETUVOS HIMNAS.....	35

ANTANO BACIULIO KORINIAI	
KO VEJAI PUCIA, keturiems balsams kanonas ir planai.....	50
ARTOJAS (Duetas).....	75

JUOZO ŽILEVIČIAUS KORINIAI	
LAISVĖS DAINA.....	35
ADVENTO IR KALĖDŲ GIESMĖS.....	25
JAU PAVASARIS ATEJO (mišram chorui).....	35
GIRTUOKLIO DAINA (sopranu).....	25
NULIUDIMO VALANDA (sopranu).....	25

AL. KACANAUSKO KORINIAI	
SUDIEV LIETUVA.....	25
GERK, GERK, GIRTUOKLELĖL! Mezzo sopranui.....	30
LIETUVIŲ HIMNAS.....	20
UŽ LYSTANCIUS ŽMONES.....	45
O, KAIP MIELA ISGRISTI.....	25

M. PETRAUSKO KORINIAI	
GRAZI GAMTA.....	50

JUOZ GRUODZIO KORINIAI	
RŪTA (vienam balsui).....	25
MYLEK (vienam balsui).....	25
OP! OP! (mišram chorui).....	25
KO ČIA TAIP ILGU.....	25
RUGIAGELES (vienam balsui).....	25

A. Z. VISMINO KORINIAI	
------------------------	--

LIETUVIŠKI BONAI

Mes mokame aukščiausias marketo kainas. Neparduok pirm negu pasiteiraisit pas mus. Rašykite:

KURT H. SCHURIG & CO.
50 Broadway New York

PAŽINK SAVO KRASTO GROŽĮ—ATSILANKYK

LIETUVIŠKI SVEDŲ AMERIKOS LINIJA
NEW YORK—KLAIPEDA
Per Gothenburga, Svediją

Laivakročių kainos trečiaja klase

Ten ..... \$ 97.50
Ten ir atgal 167.00
J. A. V. mokesčiai atskirai

Laivų išplaukimai iš New Yorko

KUNGSHOLM . . . . . Rugpj. 17
GRIPSHOLM . . . . . Rugpj. 5
KUNGSHOLM . . . . . Rugpj. 11
DROTTNINGHOLM . . . . . Rugpj. 24

Tarp Svedijos ir Klaipėdos plaukioja 1934 m. statytas moderniškas laivas "MARIEHOLM". Platus informacijas teikia ir parduoda laivakortes visi mūsų autorizuoti agentai, taipgi visi mūsų skyriai.

Swedish American Line
21 State Street, New York, N. Y.

DIEVE, PASIGAILĖK MŪSŲ

KARAS! XX AMŽIAUS KARAS ant žemės, ore, jūrose.

Durtuvų grumtinės, nuodingi gazai, lėktuvų pašovimas, artilerijos griausmai, žmonių susprogdinimas ir kitos oro baisybės vaizdai aprašyta W. T. Scanlon'o parašytoje ir 1-ja premija Amerikoje apdovanotoje karo apysakoje "DIEVE, PASIGAILĖK MŪSŲ" (God, have mercy on us!) 400 pusl. Gražūs, tvirti apdarai. Kaina tik \$1.00 su persiuntimu. Pinigines perlaidas (money order) ir savo adresu siųskite:

"GARSAS"
P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

"GARSO" SPAUSTUVĖ

Atlieka Visokius SPAUDOS DARBUS

Mums pavedami spaudos darbai padaromi greitai ir pereinama kaina.

Visi Esti Patenkinti Svarių Darbu

Iš kitų miestų prisijūsti darbai atliekami laiku.

Susivienymo kuopos ir nariai nepamirškite savos spaustuvės.

Spaudos darbus siųskite šiuo adresu:

"GARSAS"
73 EAST SOUTH STREET
(P. O. Box 32)
WILKES-BARRE, PA.

BIZNIERIAI, SKELBKITES "GARSE"

KORESpondENCIJOS
IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO AMERIKOJE.

VIENUOLYNO RĖMĖJŲ SEIMAS

PITTSBURGH, Pa. — Švento Pranciškaus Vienuolyno Rėmėjai rengiasi prie savo metinio seimo, kuris įvyks rugpjūčio 18 dieną, Šv. Pranciškaus Vienuolyne.

Svarba šio seimo yra visiems aiški — paremti Seserų Pranciškiečių darbuote. Visur, kur randasi vienuolyno rėmėjai ir visi lietuviai ir draugijų atstovai yra kviečiami dalyvauti šime iškilmingame suvažiavime, kuriame norėsime pasitarti apie gerų darbų vykdymą visuomenės naudai religiniais ir tautiniais pagrindais.

Seimo Rengėjų Komitetas

Kaip jau pirmiau buvo skelbta Šv. Pranciškaus Vienuolyno Rėmėjų seimas įvyks rugpjūčio 18-tą. Važiuojantiems čionai skelbiame ekskursijas iš įvairių miestų.

Ekskursijos išvyksta šeštadienį, rugpjūčio 17-tą, o atvyksta Pittsburghan sekmadienį (18-tą).

Chicago, iš Grand Central stoties—\$6.50; New York, iš Baltimore, Ohio, Jersey City — \$6.50; Philadelphia, iš Broad Street stoties — \$6.00; Cleveland (sekmadienio rytą) iš Pennsylvania stoties — \$2.25.

Prašome visus kuo skaitlingiausia atsilankyti į šį seimą ir paremti mūsų darbuote bažnyčiai ir tautai.

Šv. Pranciškaus Vienuolyno Rėmėjų Centro Valdyba.

Pranešimas Vyksiantiems į Seserų Pranciškiečių Rėmėjų Seimą

BRADDOCK, PA.

40 valandų atlaidai Šv. Izidoriaus parapijų prasidės sekmadienį, rugpjūčio 18 d., 8:30 val. ryto, giedotinėmis mišiomis, procesija ir pamokslu. Baigsis antradienį, rugpjūčio 20 d., 7:30 val. vakare, mišparais, pamokslu, procesija ir palaiminimu.

Pirmadienį ir antradienį bus giedotinės Mišios su pamokslu 9 val.; taip pat bus ir daugiau Mišių. Išpažinčių bus klausoma rytais ir vakarais. Atvažiuos daug svetimų kunigų klebonui kun. Vincentui Abramaičiui talkon.

Visi kviečiami atvažiuoti ir dalyvauti iškilminguose atlaiduose, pasiklausyti gražių pamokslų ir apturėti dvasinės naudos.

A. a. Marijona Radzevičienė mirė liepos 26 d. Su bažnytinėmis apeigomis palaidota liepos 29 d. Braddocko katalikų kapuose. Dideliam nuliūdime paliko vyrą, du sūnelius ir 3 dukreles. Velionei amžinos atilsies, o jos likusiems namiškiams susiraminimo.

A. a. Kazimieros Gleba mirė liepos 31 d. Su bažnytinėmis apeigomis palaidotas rugpjūčio 5 d. Šv. Kazimiero parapijos kapuose. Amžina atilsį duok jam, Viešpatie!

"Vietinis"

BROOKLYN, N. Y.

Linksmos Varduvės

Šeštadienį, rugpjūčio 3, Tubos užėjo, buvo linksmas varduvių parūkė.

Margarieta Dranginaitė minėjo savo varduvių dieną. Ta proga ji sukviėtė savo pažįstamus ir pavaišino.

Margarieta Dranginaitė yra Dariaus-Girėno Lituanicos Klubo narė. Taipgi daugelis ir narių dalyvavo tose varduvėse. Klubo vice prezidentas ir keli nariai išreiškė linkėjimus.

Valgius labai skaniai prirengė Anelė Avinskienė. Buvęs

ELIZABETH, N. J.

Besibastydamas vasaros laike po įvairius lietuvių apgyventus kampus, užsukęs pas svetingus Elizabethiečius, štai ką nugirdau ir noriu su skaitytojais pasidalinti žiniomis, o jos labai įdomios, tuo labiau, kad senai bemačiau iš tos kolonijos žinių.

Energingas klebonas, visiškai dar jaunas, kun. J. Simonaitis labai sėkmingai veikia savo kolonijoje. Neseniai buvusi parapijos ekskursija į pajūrį laivu, davė arti \$1,000 gryno pelno. Tai nejuokas šiais laikais. Tokias pasekmes gali atsiekti tik didelių gabumu klebonas kokių yra kun. J. Simonaitis. Žinoma, reikia atiduoti pagarba ir parapijonams, kad jie klauso savo vado. Dar nespėjo atsipeikėti žmonės iš išpažinčių ir pasekmių pirmutinės ekskursijos, o jau energingas klebonas rengia kitą, rugpjūčio 7 d. irgi laivu. Tai graži atmintis parapijos įkūrimo 40 metų jubiliejaus!

DAYTON, OHIO

Parapijos Bazaras

Lietuvių parapijon priklausau 65 šeimos ir apie 25 pavieniai, bet mūsų maža parapija savo bazaru padarė gryno pelno \$729.25.

Tai kam ta garbė priklauso? Gi klebonui S. Bistrui, Leo Ražauskui, P. Gudeliui, Vyčiū 96 kp., Kelečienei, Petkieniui ir visiems parapijonams prisidėjusiems savo parama.

A. a. inž. Jonas Veliušis

Liepos 11, 1935 m., persikyrė su šiuo pasauliu inžinierius Jonas Veliušis, 28 m. amžiaus.

Buvo nevedęs, užlaikė motiną, tėvą, brolių ir brolio sūnų. Priežastis Jono mirties, tai chemijos naujo išradimo nuodai. Jonas baigė Daytono universitetą su atsižymėjimu laipsniu. Gavęs darbą laboratorijoje, Jonas norėdamas paaugštinti lietuvių vardą išrado naują patobulinimą, bet per neapsižiūrėjimą sutiko mir-tį.

Išvažiavo Lietuvon

Rugpjūčio 12 d. Šv. Kryžiaus parapijos klebonas kun. Bistras išvažiavo Lietuvon sveikatos pagerinti. Ketina grįžt už dveju mėnesių.

Jurgis Spurgis

NEWARK, N. J.

Visiems Žinotina

Šv. Cecilijos choras šį metų švenčia savo 30 metų gyvavimo ir muzikos darbuotės sukaktuves. Tadgi lapkričio 17 dieną, 1935, sekmadienį, yra rengiamas didelis koncertas paminėjimui šio įvykio.

Ryte bus šv. mišios už gyvus ir mirusius choro narius. Choras giedos iš vargonų.

Vakare parapijos salė koncertas. Šis koncertas bus nepaprastas, nes yra užkviesti visų parapijų chorai iš New Jersey ir Brooklyno. Tad niekas nieko tą dieną nerengkite, o visi būkite choro jubiliejiniame koncerte.

Atminkite, kiek choras yra per tą laiką pasidarbavęs mūsų bažnyčiai, kolonijai ir Lietuvos gerovei. Nebuvo to tautinio parengimo, kuriame choras nebūtų buvęs.

Tadgi šiuo kartu viską pamiršę eikite ir su jaunimu minėkite tą svarbų įvykį.

Rengimo komisija: J. Ponelis, Jr., E. Poneliūtė, M. Sakevičiūtė, P. Kilda, O. Valukoniūtė, Z. Stankus.

WATERBURY, CONN.

Gražus ir Viešas Lietuvių Pasirodymas

Rugpjūčio 3, Chase Park Boulevard, įvyko lietuviams nepaprasta istoriška diena. Tai buvo pašventinimo iškilmės naujosios lietuviškos grintelės.

Šventinimo iškilmės prasidėjo antrą valandą. Kunigas Gradecas katalikiškai pašventino namą ir paskui tūkstantinė minia... didžiausia minia nuo pat pradžių šių iškilmių (net ir pralenkė liepos 4, kada buvo viešas atidarymas ir oficialis priėmimas šio Settlers' kaimo) ėjo prie platformos, kur muzikantai, mūsų kora, šokikės bei kalbėtojai buvo susirinkę ir išpildė kuo gražiausią programą. Tvarkos vedėjas ir lietuvių namų statybos bei reikalų pirmininkas aldermonas Jonas Bendleris pristatė prof. Aleksį, kuris vedė visą muzikališką programą dalį.

Choras sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus, Star Spangled Banner ir Lietuva tėvynė mūsų. Paskui solo dainavo gabi dainininkė Bronė Želioniūtė — "Kur Bakužė Samanota" ir "Leiskit į Tėvynę." Publikai labai patiko jos balsas. Paskui lietuvių, lietuviškais kostiumais pasireždusios, pašoko lietuviškus šokius — "Klumpakojų", "Sukti-nį" ir k. Puikliausiai atliko ir iššaukė publikos didžiausių ovacijų. Visiems dirėję Young Melodians' Radio Dance orkestras.

Paskui sekė kalbos, kurias pasakė kun. Kripas, majoro raštininkas ir atstovas Thomas Kelley, adv. Balanda, dr. Stanislovaitis, Mrs. Harris, "Settlers' Village" statybos ir tvarkos vedėjas, ir prof. Aleksis. Visų kalbos buvo atkreiptos į lietuvių, jų darbštumą, gražumą, teisingumą ir nepaprastą pažangą. Ir lietuviškasis garnys ant stogo klausėsi ir džiaugėsi. Man labiausia patiko prof. Aleksio kalba, kurioje jisai labai reikšmingai ir vietoj pasakė: "Lietuviams nieko netrūksta... tik tai vienybės!" Teisybė, profesoriau! Pataikei, kai vinių į galvą!

Taigi lietuvių galės ilgą laiką džiaugtis tuo pasirodymu.

Lietuvių diena su paroda ir tt. bus rugpjūčio 28-tą.

SPARNUOTI LIETUVIAI

Parašė P. JURGĖLA

TURINYS: Dariaus ir Girėno gyvenimo ir veikimo apžvalga. Skridimas per Atlantą. Soldino miško paslaptis. Žygio atgarsiai pasauly. Dariaus ir Girėno nuo pelnai aviacijai ir mūsų tautai. Poezija apie LITUANI-KĄ. Skridimo rėmėjai ir rėmėjų komitetai.

384 pusl. su 86 paveikslais; tvirti viršeliai. KAINA \$1.50, siunčiant paštu \$1.65

Reikalaukite:

"GARSAS"
73 E. SOUTH STREET
Wilkes-Barre, Pa.

WATERBURY, CONN.

Kažin, ar daug bus su šv. mišiomis šliūbų?

Graborius Ed. Patrikas įsitaisė gražiai šermenims kopyčia. Tokia kopyčia yra vienintelė New Jersey valstijoje. Ateina daug svetimačių pasižiūrėti to savotiško ir naujoviško įrengimo. Gražu, kad lietuviai žengia pirmyn.

Vasaros Klajūnas

NEWARK, N. J.

Keletą metų sėkmingai darbeis asistentu klebonui Simonaičiui — kun. J. Kinta neseniai perkeltas į Harrison, N. J., pas kleb. L. Vaiciekauską, o jo vieton atkeltas kun. M. Kemežis, buvęs Paterson, N. J. airių parapijoje. Naujas asistentas, pabuvęs vos keletą dienų naujoje vietoje, išvyko Lietuvon, susipažinti su savo tėvėlių gimtine ir tuomi pačiu susipažinti giliau su lietuvių kalba, papročiais, nes jis čia gimęs ir augęs. Tikrai sveikintinas dalykas. Taip turėtų daryti kiekvienas jaunas, čia gimęs lietuvis, pradėdas lietuvių tarpe veikti — susipažinti pirma su Lietuva ir jos žmonėmis. Tuosyk jo darbas bus šimteriopai našesnis. Džiaugiasi jis Lietuva ir kai pradžiūgės spaliu mėn. grįš, tikrai Elizabethiečiai džiaugsis juo.

DAYTON, OHIO

Parapijos Bazaras

Lietuvių parapijon priklausau 65 šeimos ir apie 25 pavieniai, bet mūsų maža parapija savo bazaru padarė gryno pelno \$729.25.

Tai kam ta garbė priklauso? Gi klebonui S. Bistrui, Leo Ražauskui, P. Gudeliui, Vyčiū 96 kp., Kelečienei, Petkieniui ir visiems parapijonams prisidėjusiems savo parama.

A. a. inž. Jonas Veliušis

Liepos 11, 1935 m., persikyrė su šiuo pasauliu inžinierius Jonas Veliušis, 28 m. amžiaus.

Buvo nevedęs, užlaikė motiną, tėvą, brolių ir brolio sūnų. Priežastis Jono mirties, tai chemijos naujo išradimo nuodai. Jonas baigė Daytono universitetą su atsižymėjimu laipsniu. Gavęs darbą laboratorijoje, Jonas norėdamas paaugštinti lietuvių vardą išrado naują patobulinimą, bet per neapsižiūrėjimą sutiko mir-tį.

Išvažiavo Lietuvon

Rugpjūčio 12 d. Šv. Kryžiaus parapijos klebonas kun. Bistras išvažiavo Lietuvon sveikatos pagerinti. Ketina grįžt už dveju mėnesių.

Jurgis Spurgis

DAYTON, OHIO

Parapijos Bazaras

Lietuvių parapijon priklausau 65 šeimos ir apie 25 pavieniai, bet mūsų maža parapija savo bazaru padarė gryno pelno \$729.25.

Tai kam ta garbė priklauso? Gi klebonui S. Bistrui, Leo Ražauskui, P. Gudeliui, Vyčiū 96 kp., Kelečienei, Petkieniui ir visiems parapijonams prisidėjusiems savo parama.

A. a. inž. Jonas Veliušis

Liepos 11, 1935 m., persikyrė su šiuo pasauliu inžinierius Jonas Veliušis, 28 m. amžiaus.

Buvo nevedęs, užlaikė motiną, tėvą, brolių ir brolio sūnų. Priežastis Jono mirties, tai chemijos naujo išradimo nuodai. Jonas baigė Daytono universitetą su atsižymėjimu laipsniu. Gavęs darbą laboratorijoje, Jonas norėdamas paaugštinti lietuvių vardą išrado naują patobulinimą, bet per neapsižiūrėjimą sutiko mir-tį.

Išvažiavo Lietuvon

Rugpjūčio 12 d. Šv. Kryžiaus parapijos klebonas kun. Bistras išvažiavo Lietuvon sveikatos pagerinti. Ketina grįžt už dveju mėnesių.

Jurgis Spurgis

DAYTON, OHIO

Parapijos Bazaras

Lietuvių parapijon priklausau 65 šeimos ir apie 25 pavieniai, bet mūsų maža parapija savo bazaru padarė gryno pelno \$729.25.

Tai kam ta garbė priklauso? Gi klebonui S. Bistrui, Leo Ražauskui, P. Gudeliui, Vyčiū 96 kp., Kelečienei, Petkieniui ir visiems parapijonams prisidėjusiems savo parama.

A. a. inž. Jonas Veliušis

Liepos 11, 1935 m., persikyrė su šiuo pasauliu inžinierius Jonas Veliušis, 28 m. amžiaus.

Buvo nevedęs, užlaikė motiną, tėvą, brolių ir brolio sūnų. Priežastis Jono mirties, tai chemijos naujo išradimo nuodai. Jonas baigė Daytono universitetą su atsižymėjimu laipsniu. Gavęs darbą laboratorijoje, Jonas norėdamas paaugštinti lietuvių vardą išrado naują patobulinimą, bet per neapsižiūrėjimą sutiko mir-tį.

Išvažiavo Lietuvon

Rugpjūčio 12 d. Šv. Kryžiaus parapijos klebonas kun. Bistras išvažiavo Lietuvon sveikatos pagerinti. Ketina grįžt už dveju mėnesių.

Jurgis Spurgis

DAYTON, OHIO

Parapijos Bazaras

Lietuvių parapijon priklausau 65 šeimos ir apie 25 pavieniai, bet mūsų maža parapija savo bazaru padarė gryno pelno \$729.25.

Tai kam ta garbė priklauso? Gi klebonui S. Bistrui, Leo Ražauskui, P. Gudeliui, Vyčiū 96 kp., Kelečienei, Petkieniui ir visiems parapijonams prisidėjusiems savo parama.

A. a. inž. Jonas Veliušis

Liepos 11, 1935 m., persikyrė su šiuo pasauliu inžinierius Jonas Veliušis, 28 m. amžiaus.

Buvo nevedęs, užlaikė motiną, tėvą, brolių ir brolio sūnų. Priežastis Jono mirties, tai chemijos naujo išradimo nuodai. Jonas baigė Daytono universitetą su atsižymėjimu laipsniu. Gavęs darbą laboratorijoje, Jonas norėdamas paaugštinti lietuvių vardą išrado naują patobulinimą, bet per neapsižiūrėjimą sutiko mir-tį.

Išvažiavo Lietuvon

Rugpjūčio 12 d. Šv. Kryžiaus parapijos klebonas kun. Bistras išvažiavo Lietuvon sveikatos pagerinti. Ketina grįžt už dveju mėnesių.

Jurgis Spurgis

DAYTON, OHIO

Parapijos Bazaras

Lietuvių parapijon priklausau 65 šeimos ir apie 25 pavieniai, bet mūsų maža parapija savo bazaru padarė gryno pelno \$729.25.

Tai kam ta garbė priklauso? Gi klebonui S. Bistrui, Leo Ražauskui, P. Gudeliui, Vyčiū 96 kp., Kelečienei, Petkieniui ir visiems parapijonams prisidėjusiems savo parama.

A. a. inž. Jonas Veliušis

Liepos 11, 1935 m., persikyrė su šiuo pasauliu inžinierius Jonas Veliušis, 28 m. amžiaus.

Buvo nevedęs, užlaikė motiną, tėvą, brolių ir brolio sūnų. Priežastis Jono mirties, tai chemijos naujo išradimo nuodai. Jonas baigė Daytono universitetą su atsižymėjimu laipsniu. Gavęs darbą laboratorijoje, Jonas norėdamas paaugštinti lietuvių vardą išrado naują patobulinimą, bet per neapsižiūrėjimą sutiko mir-tį.

Išvažiavo Lietuvon

Rugpjūčio 12 d. Šv. Kryžiaus parapijos klebonas kun. Bistras išvažiavo Lietuvon sveikatos pagerinti. Ketina grįžt už dveju mėnesių.

Jurgis Spurgis

DAYTON, OHIO

Parapijos Bazaras

Lietuvių parapijon priklausau 65 šeimos ir apie 25 pavieniai, bet mūsų maža parapija savo bazaru padarė gryno pelno \$729.25.

Tai kam ta garbė priklauso? Gi klebonui S. Bistrui, Leo Ražauskui, P. Gudeliui, Vyčiū 96 kp., Kelečienei, Petkieniui ir visiems parapijonams prisidėjusiems savo parama.

A. a. inž. Jonas Veliušis

Liepos 11, 1935 m., persikyrė su šiuo pasauliu inžinierius Jonas Veliušis, 28 m. amžiaus.

Buvo nevedęs, užlaikė motiną, tėvą, brolių ir brolio sūnų. Priežastis Jono mirties, tai chemijos naujo išradimo nuodai. Jonas baigė Daytono universitetą su atsižymėjimu laipsniu. Gavęs darbą laboratorijoje, Jonas norėdamas paaugštinti lietuvių vardą išrado naują patobulinimą, bet per neapsižiūrėjimą sutiko mir-tį.

Išvažiavo Lietuvon

Rugpjūčio 12 d. Šv. Kryžiaus parapijos klebonas kun. Bistras išvažiavo Lietuvon sveikatos pagerinti. Ketina grįžt už dveju mėnesių.

Jurgis Spurgis

SPARNUOTI LIETUVIAI

Parašė P. JURGĖLA

TURINYS: Dariaus ir Girėno gyvenimo ir veikimo apžvalga. Skridimas per Atlantą. Soldino miško paslaptis. Žygio atgarsiai pasauly. Dariaus ir Girėno nuo pelnai aviacijai ir mūsų tautai. Poezija apie LITUANI-KĄ. Skridimo rėmėjai ir rėmėjų komitetai.

384 pusl. su 86 paveikslais; tvirti viršeliai. KAINA \$1.50, siunčiant paštu \$1.65

Reikalaukite:

"GARSAS"
73 E. SOUTH STREET
Wilkes-Barre, Pa.

WATERBURY, CONN.

Kažin, ar daug bus su šv. mišiomis šliūbų?

Graborius Ed. Patrikas įsitaisė gražiai šermenims kopyčia. Tokia kopyčia yra vienintelė New Jersey valstijoje. Ateina daug svetimačių pasižiūrėti to savotiško ir naujoviško įrengimo. Gražu, kad lietuviai žengia pirmyn.

Vasaros Klajūnas

NEWARK, N. J.

Keletą metų sėkmingai darbeis asistentu klebonui Simonaičiui — kun. J. Kinta neseniai perkeltas į Harrison, N. J., pas kleb. L. Vaiciekauską, o jo vieton atkeltas kun. M. Kemežis, buvęs Paterson, N. J. airių parapijoje. Naujas asistentas, pabuvęs vos keletą dienų naujoje vietoje, išvyko Lietuvon, susipažinti su savo tėvėlių gimtine ir tuomi pačiu susipažinti giliau su lietuvių kalba, papročiais, nes jis čia gimęs ir augęs. Tikrai sveikintinas dalykas. Taip turėtų daryti kiekvienas jaunas, čia gimęs lietuvis, pradėdas lietuvių tarpe veikti — susipažinti pirma su Lietuva ir jos žmonėmis. Tuosyk jo darbas bus šimteriopai našesnis. Džiaugiasi jis Lietuva ir kai pradžiūgės spaliu mėn. grįš, tikrai Elizabethiečiai džiaugsis juo.

DAYTON, OHIO

Parapijos Bazaras

Lietuvių parapijon priklausau 65 šeimos ir apie 25 pavieniai, bet mūsų maža parapija savo bazaru padarė gryno pelno \$729.25.

Tai kam ta garbė priklauso? Gi klebonui S. Bistrui, Leo Ražauskui, P. Gudeliui, Vyčiū 96 kp., Kelečienei, Petkieniui ir visiems parapijonams prisidėjusiems savo parama.

A. a. inž. Jonas Veliušis

Liepos 11, 1935 m., persikyrė su šiuo pasauliu inžinierius Jonas Veliušis, 28 m. amžiaus.

Buvo nevedęs, užlaikė motiną, tėvą, brolių ir brolio sūnų. Priežastis Jono mirties, tai chemijos naujo išradimo nuodai. Jonas baigė Daytono universitetą su atsižymėjimu laipsniu. Gavęs darbą laboratorijoje, Jonas norėdamas paaugštinti lietuvių vardą išrado naują patobulinimą, bet per neapsižiūrėjimą sutiko mir-tį.

Išvažiavo Lietuvon

Rugpjūčio 12 d. Šv. Kryžiaus parapijos klebonas kun. Bistras išvažiavo Lietuvon sveikatos pagerinti. Ketina grįžt už dveju mėnesių.

Jurgis Spurgis

DAYTON, OHIO

Parapijos Bazaras

Lietuvių parapijon priklausau 65 šeimos ir apie 25 pavieniai, bet mūsų maža parapija savo bazaru padarė gryno pelno \$729.25.

Tai kam ta garbė priklauso? Gi klebonui S. Bistrui, Leo Ražauskui, P. Gudeliui, Vyčiū 96 kp., Kelečienei, Petkieniui ir visiems parapijonams prisidėjusiems savo parama.

A. a. inž. Jonas Veliušis

Liepos 11, 1935 m., persikyrė su šiuo pasauliu inžinierius Jonas Veliušis, 28 m. amžiaus.

Buvo nevedęs, užlaikė motiną, tėvą, brolių ir brolio sūnų. Priežastis Jono mirties, tai chemijos naujo išradimo nuodai. Jonas baigė Daytono universitetą su atsižymėjimu laipsniu. Gavęs darbą laboratorijoje, Jonas norėdamas paaugštinti lietuvių vardą išrado naują patobulinimą, bet per neapsižiūrėjimą sutiko mir-tį.

Išvažiavo Lietuvon

Rugpjūčio 12 d. Šv. Kryžiaus parapijos klebonas kun. Bistras išvažiavo Lietuvon sveikatos pagerinti. Ketina grįžt už dveju mėnesių.

Jurgis Spurgis

DAYTON, OHIO

Parapijos Bazaras

Lietuvių parapijon priklausau 65 šeimos ir apie 25 pavieniai, bet mūsų maža parapija savo bazaru padarė gryno pelno \$729.25.

Tai kam ta garbė priklauso? Gi klebonui S. Bistrui, Leo Ražauskui, P. Gudeliui, Vyčiū 96 kp., Kelečienei, Petkieniui ir visiems parapijonams prisidėjusiems savo parama.

A. a. inž. Jonas Veliušis

Liepos 11, 1935 m., persikyrė su šiuo pasauliu inžinierius Jonas Veliušis, 28 m. amžiaus.

Buvo nevedęs, užlaikė motiną, tėvą, brolių ir brolio sūnų. Priežastis Jono mirties, tai chemijos naujo išradimo nuodai. Jonas baigė Daytono universitetą su atsižymėjimu laipsniu. Gavęs darbą laboratorijoje, Jonas norėdamas paaugštinti lietuvių vardą išrado naują patobulinimą, bet per neapsižiūrėjimą sutiko mir-tį.

Išvažiavo Lietuvon

Rugpjūčio 12 d. Šv. Kryžiaus parapijos klebonas kun. Bistras išvažiavo Lietuvon sveikatos pagerinti. Ketina grįžt už dveju mėnesių.

Jurgis Spurgis

DAYTON, OHIO

Parapijos Bazaras

Lietuvių parapijon priklausau 65 šeimos ir apie 25 pavieniai, bet mūsų maža parapija savo bazaru padarė gryno pelno \$729.25.

Tai kam ta garbė priklauso? Gi klebonui S. Bistrui, Leo Ražauskui, P. Gudeliui, Vyčiū 96 kp., Kelečienei, Petkieniui ir visiems parapijonams prisidėjusiems savo parama.

A. a. inž. Jonas Veliušis

Liepos 11, 1935 m., persikyrė su šiuo pasauliu inžinierius Jonas Veliušis, 28 m. amžiaus.

Buvo nevedęs, užlaikė motiną, tėvą, brolių ir brolio sūnų. Priežastis Jono mirties, tai chemijos naujo išradimo nuodai. Jonas baigė Daytono universitetą su atsižymėjimu laipsniu. Gavęs darbą laboratorijoje, Jonas norėdamas paaugštinti lietuvių vardą išrado naują patobulinimą, bet per neapsižiūrėjimą sutiko mir-tį.

Išvažiavo Lietuvon

Rugpjūčio 12 d. Šv. Kryžiaus parapijos klebonas kun. Bistras išvažiavo Lietuvon sveikatos pagerinti. Ketina grįžt už dveju mėnesių.

Jurgis Spurgis

DAYTON, OHIO

Parapijos Bazaras

Lietuvių parapijon priklausau 65 šeimos ir apie 25 pavieniai, bet mūsų maža parapija savo bazaru padarė gryno pelno \$729.25.

Tai kam ta garbė priklauso? Gi klebonui S. Bistrui, Leo Ražauskui, P. Gudeliui, Vyčiū 96 kp., Kelečienei, Petkieniui ir visiems parapijonams prisidėjusiems savo parama.

A. a. inž. Jonas Veliušis

Liepos 11, 1935 m., persikyrė su šiuo pasauliu inžinierius Jonas Veliušis, 28 m. amžiaus.

Buvo nevedęs, užlaikė motiną, tėvą, brolių ir brolio sūnų. Priežastis Jono mirties, tai chemijos naujo išradimo nuodai. Jonas baigė Daytono universitetą su atsižymėjimu laipsniu. Gavęs darbą laboratorijoje, Jonas norėdamas paaugštinti lietuvių vardą išrado naują patobulinimą, bet per neapsižiūrėjimą sutiko mir-tį.

Išvažiavo Lietuvon

Rugpjūčio 12 d. Šv. Kryžiaus parapijos klebonas kun. Bistras išvažiavo Lietuvon sveikatos pagerinti. Ketina grįžt už dveju mėnesių.

Jurgis Spurgis

DAYTON, OHIO

Parapijos Bazaras

Lietuvių parapijon priklausau 65 šeimos ir apie 25 pavieniai, bet mūsų maža parapija savo bazaru padarė gryno pelno \$729.25.

Tai kam ta garbė priklauso? Gi klebonui S. Bistrui, Leo Ražauskui, P. Gudeliui, Vyčiū 96 kp., Kelečienei, Petkieniui ir visiems parapijonams prisidėjusiems savo parama.

A. a. inž. Jonas Veliušis

Liepos 11, 1935 m., persikyrė su šiuo pasauliu inžinierius Jonas Veliušis, 28 m. amžiaus.

Buvo nevedęs, užlaikė motiną, tėvą, brolių ir brolio sūnų. Priežastis Jono mirties, tai chemijos naujo išradimo nuodai. Jonas baigė Daytono universitetą su atsižymėjimu laipsniu. Gavęs darbą laboratorijoje, Jonas norėdamas paaugštinti lietuvių vardą išrado naują patobulinimą, bet per neapsižiūrėjimą sutiko mir-tį.

Išvažiavo Lietuvon

Rugpjūčio 12 d. Šv. Kryžiaus parapijos klebonas kun. Bistras išvažiavo Lietuvon sveikatos pagerinti. Ketina grįžt už dveju mėnesių.

Jurgis Spurgis

SPARNUOTI LIETUVIAI

Parašė P. JURGĖLA

TURINYS: Dariaus ir Girėno gyvenimo ir veikimo apžvalga. Skridimas per Atlantą. Soldino miško paslaptis. Žygio atgarsiai pasauly. Dariaus ir Girėno nuo pelnai aviacijai ir mūsų tautai. Poezija apie LITUANI-KĄ. Skridimo rėmėjai ir rėmėjų komitetai.

384 pusl. su 86 paveikslais; tvirti viršeliai. KAINA \$1.50, siunčiant paštu \$1.65

Reikalaukite:

"GARSAS"
73 E. SOUTH STREET
Wilkes-Barre, Pa.

WATERBURY, CONN.

Kažin, ar daug bus su šv. mišiomis šliūbų?

Graborius Ed. Patrikas įsitaisė gražiai šermenims kopyčia. Tokia kopyčia yra vienintelė New Jersey valstijoje. Ateina daug svetimačių pasižiūrėti to savotiško ir naujoviško įrengimo. Gražu, kad lietuviai žengia pirmyn.

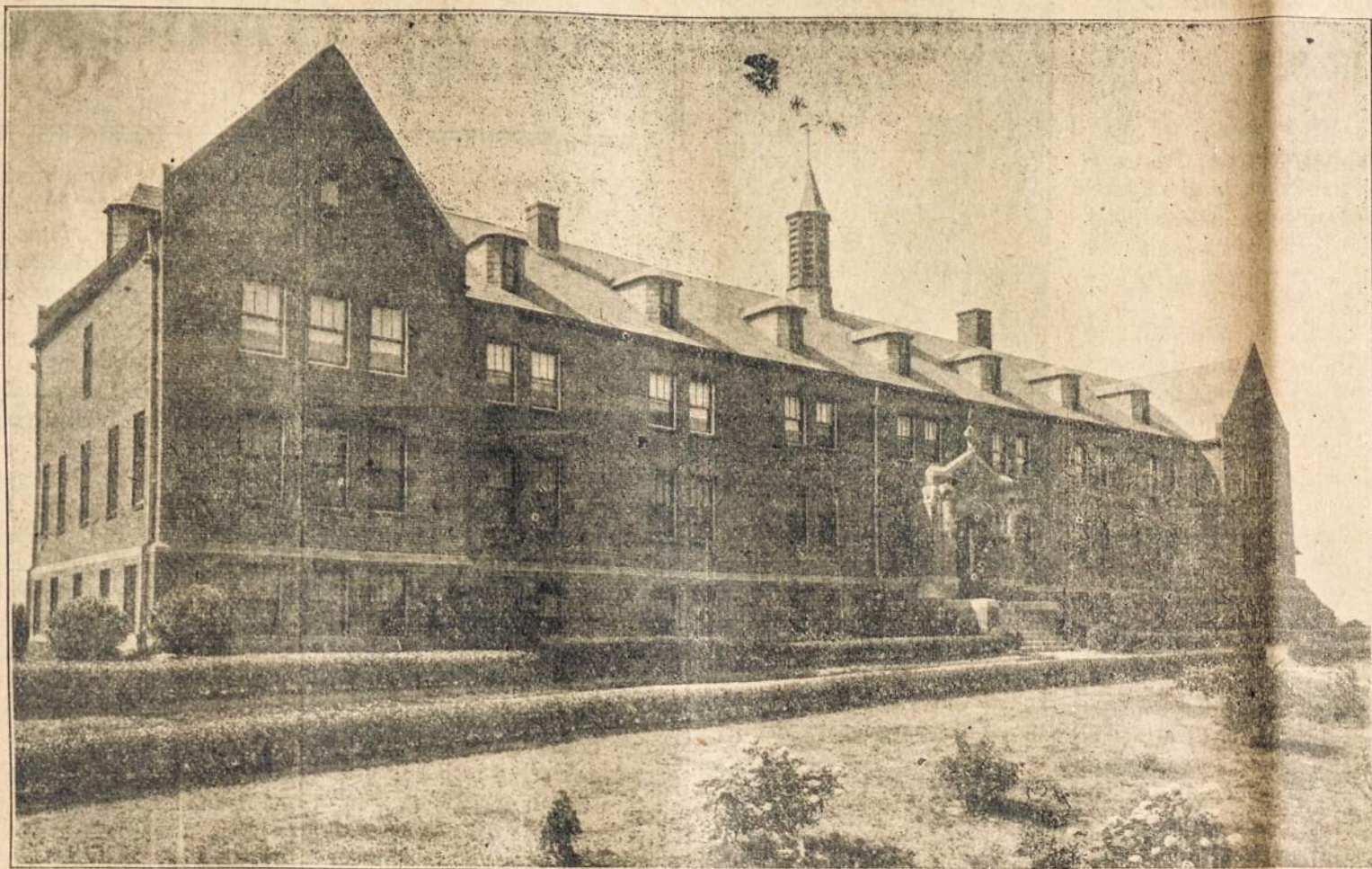
Vasaros Klajūnas

NEWARK, N. J.

Keletą metų sėkmingai darbeis asistentu klebonui Simonaičiui — kun. J. Kinta neseniai perkeltas į Harrison, N. J., pas kleb. L. Vaiciekauską, o jo vieton atkeltas kun. M. Kemežis, buvęs Paterson, N. J. airių parapijoje. Naujas asistentas, pabuvęs vos keletą dienų naujoje vietoje, išvyko Lietuvon, susipažinti su savo tėvėlių gimtine ir tuomi pačiu susipažinti giliau su lietuvių kalba, papročiais, nes jis čia gim

SV. PRANCIŠKAUS SESERŲ VIENUOLYNO RŪMAI, PITTSBURGH, PA.

Šv. Pranciškaus Seserys gražiai darbuojas Bažnyčios ir Tautos gerovei. Jos veda Mergaičių Akademiją, kur lavina ir auklėja būsimas lietuviškas šviesuoles. Šv. Pranciškaus Seserų Vienuolynas išleido gausų būrį seserų mokytojų, kurios daugelyje lietuvių parapijų veda mokyklas. Rugpiūčio 18-tą šiuose rūmuose įvyks Vienuolyno Rėmėjų metinis seimas.

SVEIKATOS SKYRIUS

Ši Skyrių Tvarko ir Prižiūri AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJA

VASAROS METU

Rašo DR. S. BIEŽIS, Gydytojas ir Chirurgas Chicago, Ill.

Vasaros laikotarpis yra geriausias sezonas sveikatos atžvilgiu. Mat, šiuo metu oras šiltas, tai žmogus dieną ir naktį laiko atdarus langus. Taipgi prie kiekvienos progos būna lauke, kas duoda veik neišsėmiamų galimybių kvėpuoti tyru bei sveiku oru. Gi mūsų geroji saulutė savo gavinančiais spinduliais maloniai nudažo mūsų odą ypatingai, visiem gerai žinoma, spalva, tarsi, atžymėdama tuos, kurie supra- to ir malonėje pašinudoti jos sveikatą nešančiais ultravioletiniais spinduliais. Žodžiu sakant, vasara, rodos, ir yra skirta tam, kad žmonėms suteikti daugiau sveikatos, sustiprinti bendrą atsparumą. Užtat nereikia šykštėtis pasinaudoti visomis progomis.

Saulė yra mūsų neįkainuojama draugė. Vasarą ji yra naudingiausia, nors kartais prisieina gerokai paprakaiuoti ir net pyktelėti ant jos. Vienok nežūrėti, tai, mūsų pareiga turi būti ja naudotis, kiek tik aplinkybės leidžia. Kitais žodžiais sakant, būtina reikia saulės spinduliuose buvoti, kiek tik galima daugiau. Žinoma, staigus įdegimas yra ne tik nemalonus, bet kartais net pavojingas, ypač silpniesiems. Tai reikia palengva priprasti iki oda gerokai paruduoja, kuomet jau pavojaus nebėbūna. Kada vidurdienu saulė būna labai karšta, tai perilgai nepatartina būti, ypač senesniems ir šiaip jau silpniems. Kad ir stiprus, turi pridengti galvą skrybėle.

Drabužius reikia dėvėti plonus ir kad jie nevaržytų kūno. Patogumas turi viršyti madas. Vaikai, ypatingai kurie turi mažai kraujo, arba kurie dažnai sloga serga, turėtų visą vasarą saulės spinduliuose gyventi dėvėdami kuo mažiausia drabužių. Tas labai žymiai sustiprina jų kraują ir bendrai sutvirtina visą kūną, kas gerokai gelbsti jiems išaugti ir stiprius vyrus ir moteris. Tėvai, kurie neleidžia savo vaikučiams žaisti saulėje, vargiai gali ir pradėti išivaizduoti, kiek daug žalos savo mylimiems teikia.

Kartais girdime, kad nuo perkaitimo saulės spinduliais tai šen, tai ten žmogus miršta. Tai iš dalies yra tiesa. Vienok, dau-

giausia miršta tokiu būdu tie, kurie turi silpną širdį arba šiaip jau kokį rimtą nesveikumą. Šitokie žmonės turėtų būti labai atsargūs didelėse kaitrose ir niekuomet neturėtų per daug išsvargti. Dideliuose vasaros karščiuose visi turėtų prisilaikyti tulų atsargumų. Reikia vengti visokių svaiginamųjų gėrimų, persivalgymo, didelio išsvargimo ar šiaip jau nepaprasto susijaudinimo. Taipgi visados būtina pilnai pailsėti, išsimiegoti. Panašiai elgiantis visai mažai pavojaus rasis iš perkaitimo. Gi priepuolio atsitikime, nusilpusį žmogų reikia tuojau paguldyti į pavėsį, šaltu vandeniu trinti, ledų prie galvos dėti ir, jei karštis aukštai pakyla, tai visą ledais apdėti. Jei širdis susilpsta, reikia duoti kavos gerti arba kitokią atitinkamą širdį stimuliuojančių vaistų. Perėjus priepuoliui, toks žmogus turi būti labai atsargus visais žvilgsniais.

Maudytis ežere, ar jūroje, patartina taip dažnai, kaip galima. Tai naudinga net keliais žvilgsniais, proga būti tyrame ore, saulės spinduliuose, pasimankštinti beplaukiojant ir atsivedinti gavinančiame vandenyje. Šie malonumai būna sujungti su tūlais pavojais. Kas nemoka plaukti, gali prigirti. Kad ir ekspertas plaukikas, kartais sutinka nelaimę mėšlungiui sutraukus koją ar ranką. Viešose maudyšnėse, kur susikimšimas būna didelis, net tulomis odos ligomis apsikrečiama. Mat, visokių žmonių maudosi. Panašiose vietose ypač reikia vengti, kad neįgėrus suteršto vandens arba neįtraukus per nosį, nes tuomi galima kartais net pavojinga liga apsikrešti. Esant gerokai įkaitus, reikia pusėtinai atvėsti pirm einant į šaltą vandenį.

Valgis vasaros metu turi būti gėtinai lengvas. Mėšos ir riebalų reikia visai mažai valgyti, o daržovių bei vaisių nešykštėkite, kad bereikalo neapsunkintus kūno. Taipgi reikalinga daug vandens gerti, tačiau šalto, nuo ledo, ypač gerokai išilus, reikia vengti.

Vasarą kiekvienas turi pilniausiai išnaudoti sustiprinimui savo sveikatos, ypatingai naudojantis saulės spinduliais bei tyru oru. Tai galima padaryti namje, neišvažiuojus ir tam tikrus rezortus, nes saulė ir oras nieko nekainuoja. Tik reikia pasiryžimo bei šiek tiek išmanymo.

Degtinė sukelia drąsą, tikta atima jėgą.—Spinoza.

MAISTAS SVARBUS SVEIKATAI

SVEIKATAI

Kiekvienas augęs žmogus privalo prie kiekvieno valgio pridėti apsaugojančio maisto. Tas apsaugojantis maistas imina lapuotas daržoves, vaisius ir pienu. Medikališki ir moksliški tyrinėjimai parodė, kad jų vartojimas žymiai prisideda prie nukreipimo ligų ir tas pailgina žmogaus gyvastį.

Lapuotos daržovės imina salotas, "romaine," "endive," "chicory," ir watercress salotas, špinakus, "kale," kopūstus, žiedkopūstus, pienes, lapienes, ropes, barščių viršus ir salieras.

Be tų, žaliosios pupos ir tomatės pilnos apsaugojančių ypatybių.

Gera šeiminiškė turi apsipazinti su įvairiomis kombinacijomis, kurios įvairina paprasčiausią valgį. Čionais mes paduosime tik kelias kombinacijas: plonai supiaustytas salieras su plonai sukaptomis morkomis; plonai sukapti žali kopūstai su sukaptomis morkomis; salieros su obuoliu; sukapti žali kopūstai su ananasu (pineapple) ir šmotelėliu tomatės; watercress su marinuotais barščiais; sutaškuok žalią ropę, kad padarius apie 8 puoduok, imk 2 šaukštus citrinos sūkos, 1 šaukštuką druskos, truputį paprikos ir pusę puoduko smetonos, gerai išplak ir pridėk prie tarkuotų ropių; plonai sukaptą žiedkopūstį ir žalią morką, pridėk virintų žirnių su "French Dressing"; žalią kopūstą su marinuotais barščiais ir žalią pipirų; agurkas plonai supiaustytas su saliera ir sutarkuota žalia morka.

Apelsinai "grapefruit" ir citrinai, bananos, obuoliai, armeniškos slyvos, vynuogės, slyvos, grūšios, kantalopai, fygos ir pomėgranatai pilni vitaminių, ypatingai vitamino "C," ir privalo juos dažnai vartoti. Jeigu negalima gauti šviežių vaisių, tai visuomet galima grosernėje pirkti džiovintų ir šandien evapuruotų persikų, slyvų ir kitų vaisių. Tomaiči sunka irgi puikus užvaduotojas.

Kiekvienas augęs žmogus privalo gerti nors pantę pieno dieną, nes pienas yra beveik sveikiausias visko pilnas maistas. Pieno produktai, sūris ir sviestas, taipgi geri sveikatai. Pienas ir sūris pilni kalkio, kurio mineralo kūnas reikalauja.

Viršminėti maistai pridėti prie mėšos, bulvių, duonos ir sviesto, tavo kūnui teikia subalansuotą valgį.

FLIS.

Žmogau! Pažiūrėk blaiviomis akimis į smuklę ir pamatysi pragarą!—Spinoza.

ELMHURST, PA.

Padėka

Birželio mėnesį Šv. Kazimiero parapijoje, Plymouth, Pa., prie vaikelių pirmos Šv. Komunijos, rinkliava ir "card party," kurią rengė Šv. Pranciškaus dr. ja. Nukryžiuoto Jėzaus Seserų našlaičių namai, gerai pavyko.

Įvertindami seserų sekmadieninį jų vaikučių mokymą, žmonės, ypatingai minėta draugija, didž. gerb. klebono kun. A. Sinkvičiaus paraginti, darė pastangas tinkamai susutėms atsilpynti. Jų nuosirdžiai pastangos ir pasidarbavimas nebuvo veltui, nes buvo įteikta sesutėms beveik \$300.

Už šį duosnumą ir prakilnų rėmimą mūsų našlaičių namai nuosirdžiai padėką, pirmiausia didž. gerb. klebonui, kuris netik šiame reikale, bet ir visados visa širdimi rėmia seserų reikalus; Šv. Pranciškaus draugijai, kurios nariai taip uoliai darbuojasi; visiems, kurie prisidėjo aukomis arba koku kitu būdu.

Rinkliava Jėzaus Nukryžiuoto Seserims Švento Kazimiero Parapijoje Plymouth, Pa.

N. N. \$6.00
Pranas Volinskas 5.00
Marcelė Rasimienė 2.50
Marė Ulevičienė 2.35

po \$2.00: N. N., Joseph Yarrow atminčiai, Jonas Bagdžiūnas, Ona Neivienė, Anelė Muslinienė, Pranas Juodis, Ona Laurinaitienė; po \$1.00: Mrs. N. Tubridy, Elena Anuprevičienė, Ona Maslauskienė, Kazys Rasikovičius, Marcelė Poteliūnienė, Agota Natautienė, Jonas Urbonavičius, Mrs. Jos. Turcinienė, Ona Kunigonienė, Simonas Petrukonis, Kazys Sinkvičius, Jonas Perlys, Dominika Riškevičienė, N. N., Juozas Janynas, Zosė Šliaužienė, Julė Kriegerienė, Irena Nareskaitė, Dominika Tamašiūnienė, Jonas Tamašiūnas, Marė Zarskienė, Bagdžiūnų Pranukas, Antaninas Seras, Ignas Naujalis, Liudvika Zaletskienė, Pranas Balevičius, Mrs. Michael Bagdžiūnas, Marcelė Stadulienė, Aleksandra Natautis, Jurgis Stalavičius, N. N., Antanas Stankevičius, Rinkevičių Jurgutis, Rožė Paznanskiene, Jurgis Čepanionis, Kazys Raklevičius, Jieva Marcinkevičienė, Ona Grigienė, Marė Valukoniene, Ona Zubrienė, Anastazija Rutkauskaitė, N. Seimienė, Ona Bonsovičienė, Marė Sujietienė, Juozas Balyta, Vincas Staudulis, Aleksandra Oshirak, Petras Karašauskas, N. N.; po 50c.: Mrs. A. Adžgauskienė, Stasys Petrauskas, Jieva Truskauskienė, Pranas Petrauskas, Angela Kunigonis; po 25c.: Juozas Klučnikas, Gilbert Klučnikas, Lucy Valentukonis, Steponas Pavlick, Juozas Valliskas, Ona Abraitienė, Mrs. Andrew A. Zalonis.

Taipgi reiškiamė padėką Šv. Trejybės parapijos, Wilkes-Barre, Pa., sodalietėms, kurios rengė "card party" vaikelių pirmos Komunijos dienų. Pelnas irgi buvo skiriamas našlaičiams. Koks prakilnus įvykis matyti jaunas mergaites atliekančias labdarybės darbus! Toks pasiau-

kavimas neliks be užmokesčio. Reiškiamė gilią padėką didž. gerb. kun. J. Miliauskui, kuris visa širdimi darbuojasi toj dienų, kad viskas sekmingai pavyktų. Taip ir buvo.

Tariame nuosirdžiai ačiū didž. gerb. kun. J. Kundreckui, Šv. Onos parapijos, Luzerne, klebonui, kuris laike Šv. Onos novelos ir Šv. Onos dienų emė rinkliavą našlaičių naudai. Visa širdimi darbuojasi, kad tinkamu būdu galėtų atsilpynti sesutėms už jų darbuotę toj parapijoje. Jo pastangos nebuvo veltui, nes buvo įteikta gausi auka. Lai Jėzus Nukryžiuotas visiems gausiai atlygins!

Visad dėkingos, Nukryžiuoto Jėzaus Seserys

BROLIAI-SESUTĖS, SVEIKINU AŠ JUS

(Šias eilutes skiriu pittstoniečiams jų bažnyčios 50 metų sukaktuvių progai)

Praxis vasarėlė Ateis ir ruduo, Visi pittstoniečiai Ramiai laukia jo. Broliai-sesutės, Sveikinu aš jus, Ateis rudenėlis Svarbi šventė bus.

Lapkritį šių metų Tas laikas ateis, Penkiasdešimt metų — Bažnyčiai sueis. Broliai-sesutės, Sveikinu aš jus, Penkiasdešimt metų Bažnyčiai bus. Kaip medžių lapeliai Visi nubyres, Aukso jubiliejų — Bažnyčios minės. Broliai-sesutės, Sveikinu aš jus, Aukso jubiliejus Pas jums jau bus. Tris dienas tą šventę Tinkamai minės, Papuoš bažnytėlę, Kaip tiktai galės. Broliai-sesutės, Sveikinu aš jus, Puoškite bažnytėlę Savo namelius.

Kiekvieną dienelę Dievui garbę duos, Vakarais pramogas — Tinkamas suruos. Broliai-sesutės, Sveikinu aš jus, Ruoškit vakarėlius Linkmskybit visus. Sveikinu kleboną Ir vikarą mūs, Bažnyčios tvėrėjus — Likusius gyvus.

Broliai-sesutės, Sveikinu aš jus, Bažnyčios tvėrėjus Likusius gyvus. Sveikinu Kudirką, Jo choro narius, Visą jaunimėlį Ir tėvynę mūs. Broliai-sesutės, Sveikinu aš jus, Visą jaunimėlį Ir tėvynę mūs. Lai mūs bažnytėlė Tol čionai stovės, Kól skaisti saulutė — Danguje žibės.

Broliai-sesutės, Sveikinu aš jus, Tegū jums Dievas Laimina visus! K. Karsokas

RŪPINASI CEMENTO GAMYBA LIETUVOJE

Ekonominių studijų draugijos išskelti cemento gamybos klausimu susidomėjo atitinkamos įstaigos. Didžiausia cemento fabrikui statyti klūtis yra lėšų suradimas. 200,000 statinių cemento metinės produkcijos fabrikas su apyvartos kapitalu kainuotu apie 2,5 milijonų litų. Sąlygos cemento gamybai yra tinkamos. Cemento Lietuvoje suvartojimas per metus apie 300,000 statinių, o žaliavos — kalkinės padermės randama Lietuvoje net keliose vietose. Fabrikui tinkamiausia vieta būtų netoli Kau-

KUNIGAS JONAS P. MENDELIS

Gimė Šiauliuose 1899 m. lapkričio 17-tą. Į Ameriką atvyko 1910 m. į Inkerman, Pa. Per porą metų ėjo į pradinę mokyklą. Vėliau pradėjo dirbti kasyklose iki 1915 m. Paskui tėvai nupirko Sherburne, N. Y. ūkį. Ūky dirbo iki 1918 m. O 1920 m. pradėjo dirbti Prudential Andraudos kompanijoje. Dirbo per septynis metus ir darbas jam labai sekėsi. Tuo pačiu metu mokinosi vakarinėse mokyklose. 1927 m. išvyko į Mount St. Mary's kolegiją, Emmitsburg, Md. Ten mokinosi per keturis metus. 1931 m. baigė kolegiją ir tą rudenį išvažiavo į Romą studijuoti teologiją. Mokinosi Propaganda ir Grigorian universitetuose. Per tuos keturis metus plačiai apkelio aplankydamas įvairias Europos valstybes. Šį pavasarį aplankė Palestiną — šventąją Žemę ir dalyvavo Didžiosios Savaitės iškilnėse Jeruzalėje.

1934 m. gruodžio 8, Romoje išventintas kunigu. Po to dar kiek mokinosi ir baigęs kunigystės mokslus liepos pradžioje per Lenkiją išvažiavo į Lietuvą. Liepos 14 Vieksniuose laikė primicijas. Paviešėjęs pas gimines porą savaitių, aplankęs Londoną, rugpiūčio 14, laivu Champlain grįžo į Ameriką.

Pirmas iškilmingas mišias laikys Šv. Pranciškaus bažnyčioje, Miners Mills pas kun. A. Ežerskį, sekmadienį, rugpiūčio 18, 10:30 val. ryte. Pats klebonas kun. A. Ežerskis sakys pamokslą.

Primicijantas kviečia visus savo prietelius ir pažystamus išklausyti jo pirmųjų šv. mišių. Jokių pietų nebus. Bus tik reception ir pasisveikinimas su primicijantu nuo 4 iki 9 val. vakare jo tėvų namuose, 85 Hancock St., Plains, Pa.

Po visų iškilmių kun. J. P. Mendelis darbuosis šv. Širdies anglų parapijoje Baltimorėje. Nors jis paskirtas į svetimtaučių parapiją, bet kadangi jis yra geras lietuvis, tai veiks lietuvių visuomenėje.

Tai, Dieve, jam padėk! Juras Ridzikas

PLAINS

LAIMINGA ŠEIMYNA

Wyoming Klony, Pennsylvanijoje, kietosios anglies apielinkė, randasi miestelis Plains. Pilnas dulkių, gatvės negrįstos, išgriuve. "Šalygatvis" ant pastogės. Prie vienos duobtos, pelenais išpiltos gatvės — Hancock St., po numeriu 85 stovi namas ir valgių krautuvė. Čia gyvena du senyvi žmonės — Mendeliai, kurie išaugino gražią, pavyzdiną šeimynėlę, keturis sūnus ir tris dukteris.

Mendeliai buvo neturtingi žmonės. 25 metai atgal atvažiavo iš Lietuvos į Inkerman, Pa. Čia dirbo kasyklose. Po keturių metų nusipirko ūkį New Yorko valstijoje, o kiek vėliau gyveno Wilkes-Barre, o paskui atsikraustė į Plains.

Vyriausias jų sūnus Liudvikas dirbo kasyklose; paskui gavo

darbą Prudential Insurance kompanijoje. Buvo gabus agentas ir už savo gabumus gaudavo visas dovanas kompanijos agentams skirtas.

Vėliau jis įstojo į Mount St. Mary's kolegiją Emmitsburg, Md. Buvo labai gabus mokinys ir už gabumus mokslė gaudavo visas kolegijos mokiniams skirtas dovanas. Užbaigus kolegiją, Baltimorės vyskupas Curley pasiuntė jį į Romą mokintis kunigu.

1928 metais Liudvikas buvo išventintas kunigu. Tuomet Baltimorės lietuvių parapijai vyskupas paskyrė jį prie klebono Liutvinko vikaru. Jis yra labai energingas, darbštus ir geras pamokslininkas. Jam ten darbuojantis Baltimorės lietuvių Šv. Alfonso parapija sustiprėjo 100 proc. Ten dabar yra keturi kunigai ir visi turi darbo.

Antras tos šeimynos sūnus Jonas taipgi dirbo kasyklose ir agentavo. Paskui įstojo į Mt. St. Mary's kolegiją ir, ją baigęs, išvažiavo į Romą mokintis kunigu. Pereitą gruodžio mėnesį buvo išventintas. Rugpiūčio mėnesį grįžta į Ameriką.

Trečias sūnus — Juozas — mokytojauja City College, New Yorke.

Ketvirtas sūnus — Krizostomas — baigė mokslo Mt. St. Mary's kolegijoje su laipsniu ir tęs mokslo Georgetown Medical College, Washington.

Dukterys — Felicija ištėkėjusi už Povilo Pliuščiko, gyvena Waterbury, Conn. Olesė — slaugė (nursė), dirba Brooklyn, N. Y. Jieva irgi slaugė. Ištėkėjusi už Viktoro Vasiliausko, Waterbury, Conn.

Nors Mendeliai nebuvo turtingi, bet šeimyna išsimušė į aukštus mokslus. Dieve, jiems padėk.

CHICAGOS VARGONINKŲ SASNAUSKO CHORO KONCERTAS

Nekantriai visų laukiamas tas nepaprastas koncertas, kurį išpildys Chicago Vargoninkų Sasnausko choras ir solistai, jau čia pat.

Atvyksta viso 16 asmenų grupė: dainininkė p. M. Janušauskienė, buvęs Lietuvos operos artistas Justas Kudirka, dainininkas K. Sabonis ir garsusis Chicago Varg. Sasnausko choras, vedamas komp. A. Pociaus. Kartu su jais atvyksta ir viešnia p. A. Poškienė, daktaro J. Poškos žmona iš Chicago.

Koncerto dienoje, sekmadienį, rugpiūčio 18 d., Šv. Kazimiero bažnyčioje, per mišias, 9:00 ir 10:30 val. giedos svečių Chicago Vargoninkų choras. Vakare, 7:30 (S. T.) tas pats choras bei solistai duos koncertą Casino Ball Room svetainėje, 91 N. Main St., Pittston, Pa.

Čia kalbamasai koncertas pirmą kartą įvyksta šioj apielinkėj. Todėl nei vienas nepraleiskite šios retos progos. R.

MORRIS SQUARE DEAL Custom Built GLASSES SO WEEKLY! Is All You Need To Save Your Eyes

Neišikite vieno arba dviejų fokusų (by fokal) akinus. Akis egzaminuojam dykai. Your Credit is Good Here. MORRIS Square Deal Optical Shop 70-5 MAIN-70

Vietinės Žinios

DIDELĖ RETENYBĖ WYOMING KLONIO LIETUVIAMS

I Wyoming klonį atvažiuoja garsusis Chicago Vargoninkų Sasnausko choras po vadovystę kompozitoriaus A. Pocius. Sekmadienį rugpjūčio-Aug. 18 diena, 1935, išpildys koncertą, Casino Ball Room Svetainėj, 91 N. Main St., Pittston, Pa.

Pradžią 7:30 (S. T.) vakaro.

Tas choras peritais metais L. R. K. Federacijos Kongrese, įvykusiam Cleveland, Ohio, klausytojus užžavėjo. Ir šiemet, važiuodami i Vargoninkų ir Federacijos šeimos, kurie įvyks rugpjūčio 20, 21 ir 22 dienomis Philadelphia, Pa., sustoja mūsų klony ir išpildys gražiausią koncertą. Be vyrų choro dalyvauja dar ir solistai: poni Janušauskienė iš Chicago, poni M. Galiniėnė iš Scranton, J. Kudirka iš Chicago, K. Sabonis iš Chicago ir Stasys Šakošius iš Pittston, Pa.

Tad lietuviai, mylinti dainas ir muziką, pasinaudokime ta retenybe ir atsilankykime i šį didelį koncertą, nes gal pirmas ir paskutinis mūsų klonio lietuviams. Mes savo atsilankymu įvertinsime svečių pasiūlymą pas mus atvykti ir priduosime energijos jiems koncertuoti lietuviams kitose kolonijose.

Tad visi i koncertą! *Jonas*

PRANO ZARAUSKO PAVEIKSLAS

Wyoming Klonio anglų laikraščiuose pasirodė jauno lietuvio artisto Prano Zarausko nupiešto paveikslas atvaizdas.

Tas piešinys, pavadintas "New Deal," atvaizduoja šalies progresą atsiekiant prie Prezid. Roosevelto Administracijos.

Pranas Zaruskas yra 21 metų amžiaus, gyv. Clark St., Hilldale, Plainsville, Pa. P. Zaruskas parašė Prezid. Rooseveltui laišką, kuriame prašo leidimo asmeniškai atlikti ir įteikti originalų paveikslą kopiją, kuri yra šešių pėdų aukščio ir keturių pėdų pločio.

Rugpjūčio 12-tą Pr. Zaruskas lankėsi "Garse." Žadėjo pridoti savo paveikslą klifė.

ADV. JONAS S. LOPATTO

Kandidatas Demokratų Tikietu dėl Registror of Wills. Rugsėjo 17 d. š. m. Luzerne County bus primary balsavimai i įvairius šios apskrities urėdus. Šiais metais ir mes lietuviai piliečiai turėsime progos savo balsais paremti savo tautietį taip svarbiam urėdui.

Advokatas Jonas S. Lopatto yra ilgametis mūsų Susivienymo narys.

LIETUVIŲ DIENOS PARADAS

DOVANOS \$25.00 IR \$10.

Komp. Antanas Pocius,

Chicago Lietuvos Bethoveno konservatorijos steigėjas ir vedėjas; ilgus metus vadovavęs Vycių Chicago apskrities ir kitiems dideliems chorams; už nuopelnus lietuvių menui Lietuvos vyriausybės apdovanotas ordinu. Jis vadovaus Chicago Vargoninkų Sasnausko chorui, kurs dalyvaus Wyoming Klonio vargoninkų kuopos rengiamo koncerto programoj rugpjūčio 18-tą, Casino Ball Room svetainėj, Pittston, Pa. Kompozitorius A. Pocius taip pat yra vienas iš geriausių Amerikos lietuvių pianistu.

SVEČIUOJASI

Pirmadienį, rugpjūčio 12, pas ponus J. B. Šaliūnus atvažiuo iš Waterbury, Conn. Mrs. Nellie Janušaitienė su sūnumi Edmundu. Edmundas priklauso Young Melodians Radio Dance Orkestre.

DIDELĖ AM. LEGIJONO KONVENCIJA

Šią savaitę Wilkes-Barre mieste vyksta Amerikos Legijono Pennsylvaniaios departamento 17-ji metinė konvencija.

I konvenciją iš įvairių steito vietų suvažiuo virš penkių tūkstančių delegatu, tarp jų randasi labai aukštų oficialų. Šeštadienį, rugpjūčio 17-tą, 2-ą val. po pietų įvyks milžiniškas paradas. Maršuos apie 30,000 vyrų, dalyvaus apie 200 muzikalių vienetų. Tą dieną laukiama apie 100,000 svečių — žiūrėtojų.

Nauju Steito Legijono kapelionu minimas Forest City Šv. Antano parapijos klebonas kun. P. B. Paukštis.

Šiais metais per Lietuvos Dieną, Sans Souci Parke, įvyksta kas naujo. Rengėjai per pastaruosius rengimus pakausius kasėsi, galvojo ir klausinėjo, kaip čia pajavairinti tą metinį šios apelin-kės didžiausią išvažiavimą—kaip palaikyti ir padidinti metinį Wyoming Klonio lietuvių gražų labdarybės darbą. Nors visos Lietuvos Dienos ligi šioliai buvo pamargintos programomis, kaip tai koncertais, prakalbomis ir sportais, bet nieko naujo, sensacingo nesugalvota, kad sukėlus ypatingo dėmesio ir kad patrauktus didesnę žmonių minią i šį išvažiavimą.

Štai netikėtai šiais metais kilo nauja mintis. Ištikrųjų, tai nauja mintis, ir pagal mano supratimą, turėtų sukelti nepaprasto populikos susidomėjimo ir išvilioti iš namų kiekvieną jaunuolį, jaunuolę, senį ir senelę. Nejaugi galėtų kas iš lietuvių pasilikti namuose, kuomet parke eina puikus paradas lydinti muzikai, kamne dalyvauja šimtai puikiaisiais prėdalais apsirėnusių ir nupiešančių tai istorijoj žymų asmenį

SMARKIAI RENGIAMASI PRIE LIETUVIŲ DIENOS

Kaip jau žinoma, šiemet Wyoming Klonio Lietuvos Diena įvyksta per Labor Day, Sans-Souci parke.

Kad šiemet padaryti tą Lietuvos Dieną kiek galint įvairesne, daromi visoki planai. Kunigo J. K. Miliausko sumanymu, šiemet bus įvairūs paradai — gražiausiai ir juokingiausiai pasirėdžiusių, už ką bus duodama dovanos: gražiausiai pasirengusiai \$25.00, o juokingiausiai pasirengusiam \$10.00.

Šios Lietuvos Dienos surengime Plymouth'o parapija su savo klebonu kun. A. J. Sinkevičium atsižymi geriausiai. Jie prisiuntė smarkiausius darbininkus. Kun. A. J. Sinkevičius pasakė, kad jis pageidauja matyt, kad ši Lietuvos Diena nebūtų vienos kokios parapijos, bet viso Wyoming Klonio lietuvių katalikų visuomenės diena, kurie prijaucia nelaimingiems seneliams ir našlaičiams.

Iš ryto parke bus šv. mišios, kurių metu giedos Plymoutho parapijos berniukų choras. Po to bus dainų programa, kurią išpildys 4 Wyoming Klonio parapijiniai chorai. Paskui bus atletikos programa, kontestai ir i pavakarę — paradas.

Panelė Bukleritė iš Plymouth, kuri renka skelbimus i programą — pririnko tiek daug visokių dovanų, kurių negali pakelti parnešti, prašė, kad parūpintų automobilių surinkimui daiktų.

Jurgis Barzilauskas sumanė padaryti programos knygą su skelbimais. Jis mano uždirbti tokius keturis šimtus dolerių.

LRKSA 4-OS APSKRITIES IŠVAŽIAVIMAS BUVO SEKMINGAS

Sekmadienį, rugpjūčio 11-tą, Rocky Glen parke įvyko LRKSA 4-tos Penna apskrities išvažiavimas.

Nors iš ryto oras buvo bauginantis ir lynojo, bet apie pietus išsiggiedrino, tat svetelio privažiavo daug. Pagal parko savininkų apskaitliavimą, ten buvo apie 5000 žmonių.

Pavakariais buvo gražuolių kontestas.

Šiaip jau visi pasivaikščiojo, pasisvečiavo pas vieni kitus, išsigerė šalto alučio, o kiti gerai prisidainavo ir visi patenkinti išsiskirstė namo.

Apskritis turėjo tris standas orie kurių pusėtinai padarė biznio.

Apskritis valdyba, ypač pirmininkas J. Venlauskas išvažiavimo pasisekimu labai patenkinti.

bei įvyki, tai dabartinį Tautos idealą bei troškimą, ir kiti šimtai juokdarių, juokingais drabužiais, nudažytais veidais, įvairių-įvairiausiai būdais mėginančių prajuokinti publika.

Lai žino parado dalyviai, kad jų darbą ir pasiūventimą ne vien rankų plojimu manoma įvertinti, bet yra paskirta gražių dovanų. Kas laimės pirmą vietą rimtoje parado daly, gaus \$25.00 dovanų, kas pasirodys juokingiausiai, gaus \$10.00 dovanų. Argi neužsimoka mėginti? Visi, žinoma, negalės laimėti, bet kas nelaimės, tai lai žino, kad savo dalyvavimu prisidėjo prie sėkmingo Lietuvos Dienos įvykdymo.

Jei kas nori parade dalyvauti ir vilnai nesupranta mūsų minties, tai lai prisimena cirko parada atidant programą. Ten, kaip žinote, būna ir rimtų ir juokingų dalykų. Mes nesitikim, kad mūsų parado dalyviai paneštų didelius išlaidų. Kas šiek-tiek pagalvos, tai ras būdą ir mažomis išlaidomis gerai pasirodyti ir gal net ir laimėti.

J. K. M.

Presos komisijos narys.

Sekantis Lietuvos Dienos Komiteto susirinkimas įvyks pirmadienio vakare, rugpjūčio 19, 7:30 val. S. T., Ideal Ballroom, 80 Main St., Luzerne.

Netik komiteto nariai, bet ir pašalčiaičiai yra kviečiami dalyvauti.

PITSTON

CHICAGOS VARGONINKAI DUOS KONCERTĄ

Chicago vargoninkai, su garsiuoju Sasnausko choru, bei jų solistais vyksta i Vargoninkų Sąjungos seimą, kuris įvyks rugpjūčio 20 d. Philadelphia, Pa. Pakeliui sustos aplankyti draugų Scrantono provincijos vargoninkus ir taja proga duos koncertą šios apelin-kės kolonijoj, Pittston, Pa., Casino Ball Room svetainėj, rugpjūčio 18 d. Po koncerto, svečiai bei vietiniai vargoninkai visi kartu vyksta i savo seimą.

PILIEČIŲ KLUBO IŠVAŽIAVIMAS

Kaip kitais metais, taip ir šiemet, L. Piliečių Klubu pažangesnieji nariai turėjo išvažiavimą rugpjūčio 4 d. prie p. Miliauskienės vasarnamio, Whites Ferry, Pa.

Išvažiavimo rengėjai S. Marozas ir P. Seniauskas paruošė ir pristatė įvairių užkandžių neminint gerimų, kurių visiems pilnai užteko.

Šis išvažiavimas buvo rengiamas tikslu, kad nors kartą i metų klubo veikėjams pasitraukus iš pastogės linksmam dienai praleisti.

Po trumpos programos, kurioje keli klubo veikėjai savo kalbose išreiškė pasitenkinimą klubo padaryta pažanga ir tikslingu nusistatymu veikime, kaip vietiniam lietuvių judėjime taip ir politikoj.

Iš klubo veikėjų ir jų draugų dalyvavo: S. Marozas, P. Seniauskas, A. Galinskas, A. Miliauskas, L. Seporaitis, J. Českys, J. Levanauskas, J. Sakalauskas, Pr. Karpavičius, S. Levickas, A. Kašuba, V. Palūpis, Ig. Leškauskas, B. Carpiader, St. Adomaitis, V. Makinas, K. Karsokas, M. Kurtinaitis, J. Katkauskas.

Gerkite "PERFECTION" ALŲ
A. J. WAZETER, Pristatytojas
284 Carey Ave., Wilkes-Barre
Tel. 3-9525. Res. 3-3834

Artistas Justas Kudirka, buvęs Lietuvos Valstybinės Operos solistas, dalyvaus vargoninkų koncerto programoj rugpjūčio 18-tą, Casino Ball Room svetainėj, Pittstone. Art. J. Kudirka atvyksta su chigagicieji muzikų-vargoninkų grupe.

PLYMOUTH

VALER. KAZLAUSKAITĖ IŠTEKEJO UŽ JERONIMO RISKĖVIČIAUS

Trečiadienį, rugpjūčio 14-tą Plymouth'e Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioj kun. A. Sinkevičius surišo amžinų ryšių—Moterystės Sakramentu—jauną inteligentišką porėlę — Jeronimą Riskėvičių, 341 Bank St., Plymouth ir panelę Valeriją Kazlauskaitę, 88 Oxford St., Lee Park.

Liudytojais buvo: pabroliu jaunuosios brolis Vladas Kazlauskas, o pamerge jaunojo sesuo Ona Riskėvičiūtė.

Jaunoji yra baigusi Stroudsburg Teachers' College ir septynerius metus mokytojavo Hanover Green ir Butonwood mokyklose. Buvo darbšti Šv. Kazimiero parapijos (Plymouth) choro nare.

Kazlauskų šeimoj, retai taip pasitaiko, buvo trys mokytojai: Valerija, Juozas ir Vladas. Pastarieji mokytojauja aukštesnėse mokyklose: Vladas Utica, o Juozas — Dearborn, Michigan valstijoje.

Jaunasis yra baigęs St. Mary's College, Baltimore Md. 1931 m. gavo Bachelor of Science, o 1932 m. Master of Arts laipsnius. Jo tėveliui 1930 m. mirus, sesutė Ona daug pagelbėjo, kad galėtų baigti mokslą.

Baigęs kolegiją dirbo valdišką darbą kaipo Field Agent — Rehabilitation Bureau Department of Labor and Industry.

Jaunieji išvyko, taip sakant, praleisti "medaus mėnesį" i Thompson, Conn. Prasidėjus Tėvų Marijonų vedamoj Marianopolio kolegijoj mokslo metui, Jeronimas bus minėtos kolegijos mokytojų personale. Mokys matematiką ir bus atletikos direktorium.

Jaunosios tėveliai ir jaunojo motinėlė yra ilgamečiai mūsų Susivienymo nariai. Nėra abejonės, kad ir jaunieji pataps nariais. Linkime jaunai porėlei ilgiausių metų ir daug daug šviesių saulėtų dienelių!

Rap.

ANTRA METINĖ CARD PARTY IR ŠOKIAI

Šv. Vardo dr-ja smarkiai ruošiasi prie metinės card party ir šokių, kuri įvyks spalij 17, 1935, Alliance salėj.

Rengėjai deda pastangas, kad šis parengimas visu kuo pranestų perėitų metų parengimą.

Šio parengimo garbės pirmininku sutiko būti gerb. klebonas kun. A. Sinkevičius; komisijos pirmininkai Albertas Ramanauskas ir Julius Jenčius.

Šv. Vardo dr-jos valdybą sudaro: A. Truskauskas — pirm., Al. Bakūnas—vice-pirm., M. Valentukonis — rašt., St. Poteliūnas—fin. rašt., Juozas Česna — ižd.

Rap. M. V.

A. a. Mykolas Vaičiulis, 73 Charles St., Luzerne, mirė rugpjūčio 5-tą. Rugpjūčio 8-tą po gedulo pamaldų Šv. Onos bažnyčioj palaidotas Kingstono Šv. Marijos parapijos kapuose, Pringle.

Ką Aš Girdėjau

Rašo JURAS RIDZIKAS

Percitą savaitę sugrįžo iš vakacijų mūsų Susivienymo Vice-Prezidento muz. J. Stulgaičio žmona Mrs. Julė Stulgaitienė, kuri per trejetą savaitių svečiavosi pas dukterį ir žentą K. Šnipus Butler, Pa. Sugrįžo linksmas. Sako, seniai tokį good time turėjusi.

Taipgi sugrįžo muz. Mrs. Pranė Gibavičienė, kuri porą savaitių svečiavosi pas savo seserį ir švogerį Baltuškus Long Islande. Sako, būtų svečiavusis ilgiau, bet jos vyras Benis labai jos išsilgo ir nuvažiavęs parsivežė namo.

Petrą Daugirdą, tą Wilkes-Barre "big shot" ir išradėją atlankė ponas garnys ir paliko gražią dukterį. Motina ir dukteris sveikos ir jau sugrįžo iš ligoninės. Panelė Katutė Viršauskaitė iš Pittstono buvo slaugė-nursė.

Šį rudenį prieina Luzerne County rinkimai. Jei norima ką politiškai atsiekti, tai lietuviai turėtų suvienyti visus Luzerne County politiškus klubus, kurių čia jau nemažai.

Pittstono kai kurios draugijos jau susidomėjo sudarymu Wyoming Klonio lietuvių draugijų parengimų kalendoriaus. Toks parengimų kalendorius būtina yra reikalingas, kad išvengus tą pačią dieną kelių parengimų. Kitų parapijų draugijos irgi turėtų atkreipti i tai dėmesį. Tas parengimų kalendorius turėtų būt skelbiamas sykį i mėnesį ar dažniau "Garse." Visi matytų kada ir kas ką rengia.

Baisus tu dalykas, kas tame Pittstone bus sekantį sekmadienį, rugpjūčio 18-tą. Scrantoniečiai, išgirdę apie tą įdomų Chicago vargoninkų koncertą, ketina atvažiuoti visi. Kitos Wyoming Klonio kolonijos irgi neužsileidžia. Didžiųjų parapijų choristai visur pardavinėja tikietus. Iš viso ko permatoma, kad svieto bus marios.

Sekmadienį, rugpjūčio 11-tą, Scrantono Šv. Juozapo parapija laikė savo išvažiavimą Lake Ariel Parke. Žmonių buvo stebėtinai daug. Parapijai liks gražaus pelno. Šis jų sėkmingas išvažiavimas įvyko pasidarbavimu kleb. kun. J. Kuro, Juozo Vaičiūčio, Jr., Igno Noreikos, Simano Galinio, Šalnos, J. Katiliaus ir kitų gerų parapijiečių. Scrantoniečiai savo parapiją labai remia ir jos parengimus skaitlingai lanko.

Jau meilės dievaitis (cupid) sūka apie Jerry Dailydą, Onutę Tokubauskaitę, Antaną Vaitkevičių ir Katutę Viršauskaitę. Benis Gibavičius trina iš džiaugsmo rankas. Tai jam bus kreditas jų suporavime. Kadangi jie, Dailyda, Vaitkevičius ir Gibavičius, yra Wilkes-Barre švč. Trejybės parapijos komiteičikai, tai Benis nori, kad abiejų vestuvės įvyktų tą pačią dieną.

Jeigu i kokį išvažiavimą atvažiuoja Jurgis Vaišnis, tai su juo eina didelis būrys žmonių. Sekmadienį, rugpjūčio 11, Rocky Glen LRKSA 4-tos apskrities išvažiavime jis prie vienos standos atsivedė dvidešimt žmonių. Prie jų prisidėjo dar daugiau. Stiklas po stikliui ir štai suskambėjo lietuviškos dainos, net visame parke buvo girdėti. Daugiausia atsižymėjo buvusio Lithuanian Doughboys Glee Klubu likučiai dainininkai: Antanas Vaitkevičius, B. Gibavičius, Jerry Dailyda ir muz. Mrs. Gibavičienė.

Wilkes-Barre švč. Trejybės parapija rengia savo metinį išvažiavimą sekmadienį, rugpjūčio 18-tą, Sans-Souci parke. Piknykas prasidės 1 val. po pietų. Nuo antros val. bus šokiai. Penktą valandą bus muzikalė programa. Dainuos parapijos choras. Taipgi bus visiems žingeidų išgirsti ir pama-

tyti Chicago Vargoninkų Sasnausko vyrų chorą, kuris yra pakviestas dalyvauti šiame išvažiavime. Po to vėl prasidės baliavijimas ir susipažinimas su svečiais vargoninkais.

Sekmadienį, rugpjūčio 25-tą, Plymoutho Šv. Kazimiero parapija laikys savo metinį piknyką Sans-Souci parke. Bus gera atletikos ir dainų programa. Dainuos parapijos choras vadovaujant muz. P. J. Karašauskiui. Bus laikomas piknykas ir klebonas kun. A. J. Sinkevičius užkviečia visus parapijiečius ir pašalinius atsilankyti.

Wyoming Valley Lietuvių Moterų Klubu clam bake bus žymus tuom, kad 3:30 po pietų (naujuoju laiku) atsilankys svečiai — Chicago vargoninkai — i sudainuos keliatą gražių dainelių. Clam bake įvyks sekmadienį, rugpjūčio 18-tą, Harris Parke, Sweet Valley.

Iš čia svečiai vargoninkai važiuos i Wilkes-Barre parapijos išvažiavimą Sans-Souci Parke, o vakare i Pittstoną, kur jiems yra rengiamas koncertas Casino svetainėj, 91 N. Main St., Pittston, Pa.

P-lė Elena Mensickaitė, Susivienymo knygvedė, praleidus vakacijas pas seserį Lillian New Yorke, pirmadienį sugrįžo i darbą.

Wyoming Klonio juokdariai dzimdziai gavo užkvietimą atvykti su programa Kearny, N. J.

Mrs. St. Žemaitienė iš Scrantono, kuri užlaiko krautuvę ir turistų namą, vakacijas praleidžia Pompton Lakes, N. J.

ŠV. VARDOS DRAUGIJOS LYGOS BEISBOLO ŽAIDIMAI

Geriausiai pasižymėjusios komandos, būtent, Plymouth, Kingston, Miners Mills ir Pittston, su sekančiu sekmadieniu, rugpjūčio 18-tą, pradės kovą už pirmenybę. Pittstono komanda su Plymouth — Plymouth; Miners Mills su Kingston — Kingstone.

Lygų Stovis:

	W	L	Pct.
Plymouth	9	3	750
Kingston	8	4	667
Miners Mills	7	5	583
Pittston	7	6	538
Sugar Notch	6	7	462
Hanover	5	7	417

Ben. J. Aleksis

KERŠTINGAS SENIS

Rugpjūčio 7-tą Feliksas Boni, 60 metų, gyv. 751 North Main St., Hilldale, Plains Township, iš dubeltaukos paleido du šūviu i savo žmonos kūną, po to vėl užsitašęs dubeltauką, tutą apžiojo burna, o koja paspaudė gaidelį ir pats sunkiai pasišovė.

Paskutiniaus laikais Boni su savo žmona nuolat barėsi. O kai žmona paketino su juo atsiskirt, senis pasiryžo jai ir sau galą padaryti. Jiedu vedė 29 metai atgal, jauniausias sūnus 17 metų amžiaus.

Mrs. Boni mirė šeštadienį, rugpjūčio 10-tą. Feliksas Boni taip pat randasi kritiškoj padėty.

Jau pusę darbo atliko, kas pradėjo.—Horacijus.

GEORGE HOTELIS

Nakvojimui švarios, minkštos lovos. Žemos kainos. Greitas ir malonus patarnavimas. Prieš pat geležinkelio stotį.

Tėnykit numerį:

88 East Market Street
Wilkes-Barre, Pa.
Jurgis Vaišnis, Savininkas